

University of Mumbai

No. SW/27/of 2018

Dr. Sunil Patil
Director

Department of Students' Development
Vidyapeeth Vidyarthi Bhavan,
'B' Road, Churchgate,
Mumbai - 400 020
Tel. No. 2204 28 59

CIRCULAR:

Subject: Formation of Students' Council for the Academic Year 2017-18 as per the Gazette of Government of Maharashtra, dated, Tuesday, November 28, 2017, Maharashtra Ordinance No. XXVIII of 2017

संदर्भ : १. महाराष्ट्र शासन राजपत्र, मंगळवार, दि. २८ नोव्हेंबर, २०१७, सन २०१७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्र. २८
२. उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय मुंबई - ३२, महाराष्ट्र शासन क्रमांक-बुआमा-२०१७/प्र.क्र.३७६/
विशि - ३ दि. ३०.११.२०१७

Mesdames/Gentlemen,

As per directives issued from the Gazette of Government of Maharashtra, Tuesday, dated November 28, 2017, Maharashtra Ordinance No. XXVIII of 2017 and a letter from the Higher and Technical Education Department, Government of Maharashtra No. बुआमा-२०१७/प्र.क्र.३७६/विशि-३, dated November 30, 2017 and the direction issued on July 20, 2000 by the then Hon'ble Vice-Chancellor under the provision of the Maharashtra Universities Act, 1994 and the Maharashtra Universities (Amendment and Continuance) Act, 2000, as well as Maharashtra Public Universities Act, 2016 (Mah. Act No. VI of 2017), the following schedule has been finalized for the academic year 2017-18 for process of formation of University Department Students' Council, Institute/College Students' Council and University Students' Council.

1. Date of Announcing of Schedule	15/01/2018
A. Formation of University Department Students' Council Under Section (2)(a)	
2. Last Date to Receive Nomination Forms from Heads of Various Departments to Consider the Nomination of Students on the University Department Students' Council	22/01/2018 till 4:00 p.m.
3. (a) Scrutiny of the Nomination Forms	24/01/2018
(b) Interview for Lady Representatives	25/01/2018 at 11:00 a.m.
4. Formation of University Department Students' Council under Section (2)(a)	31/01/2018
5. Notification to be Issued with the Signature of the Hon'ble Vice-Chancellor Declaring the Names of the Students Nominated on University Department Students' Council	31/01/2018
6. Last Date to Receive Nomination Forms for the Election of the "SECRETARY" on University Department Students' Council	02/02/2018 till 4:00. p.m.
7. Scrutiny of the Nomination Forms	03/02/2018
8. Last Date and Time to Withdraw the Nomination Form/s	05/02/2018 till 5:00 p.m.
9. Election of the "SECRETARY" on University Department Students' Council under Section (3) and First Meeting with the Hon'ble Vice-Chancellor	07/02/2018

B. Formation of Institute/College Students' Council Under Section (2)(b)

1.	Date for Formation of Institute/College Students' Council under Section (2)(b)	31/01/2018
2.	Notification to be Issued with the Signature of the Principal Declaring the Names of the Students Nominated on Institute/College Students' Council	31/01/2018
3.	Last Date to Receive the Nomination Forms for the Election of "SECRETARY" on Institute/College Students' Council	02/02/2018 till 4:00 p.m.
4.	Scrutiny of the Nomination Forms	03/02/2018
5.	Last Date and Time to Withdraw the Nomination Form/s	05/02/2018 till 5:00 p.m.
6.	Election of the "SECRETARY" on Institute/College Students' Council under Section (3)	07/02/2018

C. Formation of University Students' Council Section (2)(a) and (4)(a)

1.	Last Date to Receive the Communication Forms Informing the Names of Duly Elected "SECRETARY" of the Institute/College Students' Council Formed under Section (2)(b) to the Director of Students' Development	14/02/2018 till 4:00 p.m.
2.	Meeting of Selection Committee	17/02/2018
3.	Notification to be Signed by the Hon'ble Vice-Chancellor for Declaring the Names of the Students Nominated on University Students' Council	17/02/2018
4.	Last Date to Receive Nomination Forms for "PRESIDENT" and "SECRETARY" on University Students' Council	21/02/2018 till 4:00 p.m.
5.	Scrutiny of the Nomination Forms under Section (4)	22/02/2018
6.	Last Date and Time to Withdraw the Nomination Form/s	23/02/2018 till 5:00 p.m.
7.	Election for "PRESIDENT" and "SECRETARY" and First Meeting of University Students' Council with the Hon'ble Vice-Chancellor	26/02/2018

Place: Mumbai - 400 020

Date: January 15, 2018

Dr. Sunil Patil

Director,

Department of
Students' Development**To,**

The Director/Head of the University Departments/Director of the Recognized Institutions and Principals of the Affiliated Colleges of the University of Mumbai

Encl:

1. Proforma "A" : Consent Letter of the Students Wherever Necessary
2. Proforma "B" : Notification for the Election of "SECRETARY" on Institute/College Students' Council under Section 2(b) Specifying the Day, Date and Place of Election with Hours for Polling
3. Proforma "C" : Nomination Form for Election of "SECRETARY" on Institute/College Students' Council
4. Proforma "D" : Voting Paper to be Used for Election
5. Proforma "E" : Proforma for Communicating Result of Election of the "SECRETARY" on the Institute/College Students' Council and Name and Details of Duly Elected "SECRETARY" under Section 2(b)
6. Proforma "F" : Part-I
Proforma to Nominate One Student from each University Department on University Department Students' Council under Section (2)(a)(five)

Part-II
Proforma to Nominate Two Girl Students from University Departments on University Department Students' Council under Section (2)(a)(six)
7. Proforma "G" : Gazette of Government of Maharashtra, Dated, Tuesday, November 28, 2017, Maharashtra Ordinance No. XXVIII of 2017
8. Proforma "H" : Letter from the Higher and Technical Education Department, Government of Maharashtra No. बुआमा-२०१७/प्र. क्र.३७६/विशि-३, Dated November 30, 2017
9. Proforma "I" : Directions of the Hon'ble Vice-Chancellor
10. Proforma "J" : Statute Nos. S.169 to S.174N

Consent Letter

Date:

To,

.....

.....

.....

Sir,

I the undersigned, state that I am eligible to be nominated on

- **University Department Students' Council** as per Gazette of Government of Maharashtra, dated, Tuesday, November 28, 2017, Maharashtra Ordinance No. XXVIII of 2017 and Letter from the Higher and Technical Education Department, Government of Maharashtra No. बुआमा-२०१७/प्र.क्र.३७६/विशि-३, dated November 30, 2017.
- **Institute/College Students' Council** as per Gazette of Government of Maharashtra, dated, Tuesday, November 28, 2017, Maharashtra Ordinance No. XXVIII of 2017 and Letter from the Higher and Technical Education Department, Government of Maharashtra No. बुआमा-२०१७/प्र.क्र.३७६/विशि-३, dated November 30, 2017.
- **University Students' Council** as per Gazette of Government of Maharashtra, dated, Tuesday, November 28, 2017, Maharashtra Ordinance No. XXVIII of 2017 and Letter from the Higher and Technical Education Department, Government of Maharashtra No. बुआमा-२०१७/प्र.क्र.३७६/विशि-३, dated November 30, 2017.

In this connection, I have no hesitation in giving Consent if nominated, on the University Department Students' Council / Institution/College Students' Council / University Students' Council. Further, I assure you that I shall work to the best of my abilities on the Students' Council and shall not engage in any political activities as a member of the Council during the tenure of my nomination.

_____
Signature of the Student
 (To be signed in presence of the
 Director/Principal/Head as the case maybe)

_____
Countersigned by the
 Director/Principal/Head as the case maybe

*Strike out whichever is not applicable

**Notification for the Election of "SECRETARY" on
Institute/College Students' Council under Section 2(b)
Specifying the Day, Date and Place of Election with Hours for Polling**

Name of the Institute/College: .....

**NOTIFICATION FOR THE ELECTION OF "SECRETARY"
ON INSTITUTE/COLLEGE STUDENTS' COUNCIL**

All student members of the Students' Council are hereby informed that as per the Gazette of Government of Maharashtra, dated, Tuesday, November 28, 2017, Maharashtra Ordinance No. XXVIII of 2017 and Letter from the Higher and Technical Education Department, Government of Maharashtra No. बुआमा-२०१७/प्र.क्र.३७६/विशि-३, dated November 30, 2017 they have to elect the "SECRETARY" from among themselves, on the Institute/College Students' Council. The election will be held on February 7, 2018 and the last date to receive the Nomination Forms for the election of "SECRETARY" on Institute/College Students' Council is February 2, 2018. The Student Member of Institute/College Students' Council who is willing to contest the election of "SECRETARY" on Institute/College Students' Council must submit his dully filled in Nomination Form dated and signed by the two signatories (Proposer and Seconder) who should be the Student Member of the Students' Council to the College Administrative Office. The dully filled in Nomination Form must reach to the College Administrative Office not later than February 2, 2018 at 04:00 p.m. The candidate nominated for election must signify his/her consent on the nomination paper. It shall not be opened to an elector to propose or second the candidature of more persons than the number of vacancies. It is also not open to an elector to either propose or second his own candidature. The prescribed Nomination Form is enclosed.

A candidate nominated for election may withdraw his candidature on February 5, 2018 before 05:00 p.m. either personally or by writing a letter addressed and sent to the undersigned. The list of candidate nominated for the election be displayed on the Institution/College Notice Board on February 3, 2018.

Voting at the election will be by Ballot and in accordance with the system of proportional representation by means of a single transferable vote in the manner laid down in statutes specified in direction of the Hon'ble Vice-Chancellor, No.VCD/SW/14/of 2000, dated 20th July, 2000.

The Ballot Boxes will be kept open on February 7, 2018 from 02:00 p.m. to 05:00 p.m. The Ballot Paper will be issued to the student members of the Students' Council during these hours and on verification of their college Identity Cards.

No Ballot Paper will be issued after the close of hour fixed for polling. If the Student Member of Institute/College Students' Council/Voter is not present personally for voting then he/she will not allowed to send his/her representative for voting or give anyone the right to vote on his/her behalf.

Date:.....

.....
ELECTION OFFICER

UNIVERSITY OF MUMBAI**ELECTION OF THE SECRETARY ON INSTITUTE/COLLEGE STUDENTS' COUNCIL BY THE STUDENT MEMBERS OF THE INSTITUTE/COLLEGE STUDENTS' COUNCIL****NOMINATION FORM****Candidate**

1. Name of the Candidate (In full) : Mr./Ms./Mrs. ....
2. Class and Division : .....
3. Roll. No. : .....
4. Date of Birth : .....
5. Residential Address : .....
6. Tel. No./Mobile No. : .....
7. Email : .....

Proposer

1. Name of the Proposer (In full) : Mr./Ms./Mrs. ....
2. Class and Division : .....
3. Roll. No. : .....
4. Date of Birth : .....
5. Residential Address : .....
6. Tel. No./Mobile No. : .....
7. Email : .....
8. Signature and Date : .....

Seconder

1. Name of the Seconder (In full) : Mr./Ms./Mrs. ....
2. Class and Division : .....
3. Roll. No. : .....
4. Date of Birth : .....
5. Residential Address : .....
6. Tel. No./Mobile No. : .....
7. Email : .....
8. Signature and Date : .....

DECLARATION OF THE CANDIDATE

I hereby declare that I am contesting election from the ..... Institute/College for the post of "SECRETARY" on Institute/College Students' Council and I consent to my nomination.

Date.....

.....
Signature of the Candidate

NOTE : All the particulars should be properly filled by the candidate.

PROFORMA 'D'

**ELECTION OF THE SECRETARY ON THE INSTITUTE/COLLEGE
STUDENTS' COUNCIL OF THE RECOGNISED INSTITUTES/AFFILIATED
COLLEGES/AUTONOMOUS COLLEGES AFFILIATED TO
THE UNIVERSITY OF MUMBAI**

VOTING PAPER

Name of the Candidate (In Capital Letters and Alphabetical Order beginning with Surname)	<u>Order of Preference</u>

An elector in recording his vote

- a. Must place on his voting paper the figure opposite the name of the candidate for whom he votes in the institute/college of 'Order of Preference'.
- b. May, in addition indicate the order of his choice or preference or as many other remaining candidates as he pleases by placing against their respective name, the figure 2,3,4 and so on, in consecutive numerical order.

SEAL
of the Institute/College

To,
The Director,
Department of Students' Development,
University of Mumbai,
Vidyapeeth Vidyarthi Bhavan,
'B' Road, Churchgate,
Mumbai - 400 020

This is to inform you that Mr. / Ms. / Mrs. ....
bonafide student of ..... institute/college
has been duly elected as the "SECRETARY" of Institute/College Students' Council, formed
under section (2)(b) at the election held on ..... . Information in respect of
his/her age, sex, residential address, educational background and extra-curricular
activities, etc. is given below:-

Tel. No./ Mobile No.: .....
 Email: .....
 Category (SC/ST/DT/NT/OBC/SBC/Minority/Open): .....
 (If the Secretary of the Institute/College Students' Council belongs to SC/ST/DT/NT/OBC/SBC category then attach attested photocopy of the his/her Caste Certificate)

Information for each examination passed after H.S.C. (Enclosed an attested photocopies of Marksheets and Certificates)

[illegible]

Details of Participation in Extra-curricular Activities
N.C.C./N.S.S./Adult Education/Cultural Activities/Sports
(Enclosed an attested copies of the certificates)

I. N.C.C.

Details of the Unit/s where Enrolled : .....
 Rank at Present : .....
 Name of the Institute/College : .....
 No. of Years for which he/she
 has undergone Training : .....
 Details of Camps Attended 1) Name of the Camp: .....
 2) Period: From ..... to .....
 N.C.C. Examination Passed, if any
 Examination : .....
 Grade : .....
 Prizes, Awards, Honours, if any : .....

II. N.S.S.

No. of Hours Completed : .....
 Name of the Institute/College : .....
 Details of Camps Attended 1) Name of the Camp: .....
 2) Period: From ..... to .....
 Prizes, Awards, Honours, if any : .....

III. Adult Education/Literary Programme

No. of Hours Completed/Period : .....
 Details of Project Completed : .....
 Name of the Institute/College : .....
 Any other Information : .....
 Prizes, Awards, Honours, if any : .....

IV. Cultural Activities:

Year of Participation in Inter-Collegiate
 Competitions : .....
 Name of the Institute/College : .....
 Information of the Cultural Competitions : .....
 (Details of Prizes at Inter-Collegiate/Inter-University/
 State/Zonal/National/International Levels)

V. Sports:

Year of Participation in Inter-Collegiate
 Competitions : .....
 Name of the Institute/College : .....
 Information of the Sports Activities : .....
 (Details of Prizes at Inter-Collegiate/Inter-University/
 State/Zonal/National/International Levels)

VI. Any other Activities / Achievements .....

(Please specify) .....

.....

.....

I certify that the election of the "SECRETARY" on the Institute/College Students' Council was held in .....
 Institute/College as per Gazette of Government of Maharashtra, dated, Tuesday, November 28, 2017, Maharashtra Ordinance No. XXVIII of 2017 and Letter from the Higher and Technical Education Department, Government of Maharashtra No. बुआमा-२०१७/प्र.क.३७६/विशि-३, dated November 30, 2017 and Mr./Ms./Mrs. .... of my institute/college is elected as "SECRETARY" on the Institute/College Students' Council of the college. I further certify that the details of Mr./Ms./Mrs. .... mentioned above are true and correct and the necessary consent of the Mr./Ms./Mrs. .... is obtained for considering him to be nominated on the University Students' Council.

Signature of the Candidate
 (To be taken in the presence
 of the Principal/Head of the
 Institute)

**Seal of the
 Institution/College**

**Signature of the Head of
 the Institute with Seal**

NOTE: It is very essential to attach attested photocopies of Marksheets, Certificates of Merit, Camps, etc. otherwise the particulars will not be considered for the selection.

Part - I**Proforma to nominate One Student from each University Department on
University Department Students' Council under Section (2)(a)(five)**

1. Name of the Candidate (In full) : Mr./Ms./Mrs. ....
(Beginning with Surname)
2. Subject : .....
3. Class and Division : .....
4. Roll. No. : .....
5. Date of Birth : .....
6. Residential Address : .....
.....
.....
7. Tel. No./Mobile No. : .....
8. Email : .....

Details of the Department

1. Name of the Department : .....
2. Name of Head of the Department : .....
3. Telephone No. of the Department : .....
4. Mobile No. of Head of the Department: .....

Academic Record

1. Subject : .....
2. Major Subject : .....
3. Details of Degree Examination Passed:
  - Degree Examination : .....
  - Name of the University : .....
  - Year of Passing : .....
  - Examination Seat No. : .....
  - Percentage/GPA/CGPA : .....
  - Merit/Rank : .....

Details of Curricular, Co-Curricular, Extra-Curricular and Other Activities:

 (Signature of the Student)

 (Signature of the Director/Head)
(With the Seal of the Department)
Note:**Please Attach**

- i) Attested Photocopies of Marksheets
- ii) Photocopy of Identity Card of Current Academic Year issued by the Department and Attested by Concerned Head of the Department
- iii) A Merit List of all the Candidates should also be sent till the Nominated Candidate.
- iv) No Objection Certificates obtained from all the Meritorious Students who have declared not to participate in the process of formation of Students' Council.
- v) Covering Letter of the Head of the Department along with this Proforma.

Part - II**Proforma to nominate Two Girl Students from University Departments on
University Department Students' Council under Section (2)(a)(six)**

1. Name of the Candidate (In full) : Ms./Mrs. ....
(Beginning with Surname)
2. Subject : .....
3. Class and Division : .....
4. Roll. No. : .....
5. Date of Birth : .....
6. Residential Address : .....
.....
.....
7. Tel. No. /Mobile No. : .....
8. Email : .....

Details of the Department

1. Name of the Department : .....
2. Name of Head of the Department: .....
3. Telephone No. of the Department : .....
4. Mobile No. of Head of the Department: .....

Academic Record

1. Subject : .....
2. Major Subject : .....
3. Details of Degree Examination Passed:
  - Degree Examination : .....
  - Name of the University : .....
  - Year of Passing : .....
  - Examination Seat No. : .....
  - Percentage/GPA/CGPA : .....
  - Merit/Rank : .....

Details of Curricular, Co-Curricular, Extra-Curricular and Other Activities:

_____
(Signature of the Girl Student)

_____
(Signature of the Director/Head)
(With the Seal of the Department)

Note: Please attach

- i) Attested Photocopies of Marksheets
- ii) Photocopy of Identity Card of Current Academic Year issued by the Department and Attested by Concerned Head of the Department
- iii) Photocopies of Documents for Curricular, Co-Curricular, Extra-Curricular and Other Activities
- iv) Covering Letter of the Head of the Department along with this Proforma

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार

वर्ष ३, अंक ५६ | मंगळवार, नोव्हेंबर २८, २०१७/अप्रहायण ७, शके १९३९ | पृष्ठे ५, किंमत : रुपये २३.००

असाधारण क्रमांक १०४

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

अनुक्रमणिका

सन २०१७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २८.—महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ यात सुधारणा करण्याकरिता अध्यादेश.	पृष्ठे १-५
---	---------------

उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक, मंत्रालय,

मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २८ नोव्हेंबर २०१७.

MAHARASHTRA ORDINANCE No. XXVIII OF 2017.

AN ORDINANCE

TO AMEND THE MAHARASHTRA PUBLIC UNIVERSITIES ACT, 2016.

सन २०१७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २८.

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ यात सुधारणा करण्याकरिता अध्यादेश.

ज्याअर्थी, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही ;

२०१७ चा ६. आणि ज्याअर्थी, यांत यापुढे दिलेल्या प्रयोजनासाठी महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ यात सुधारणा करण्यासाठी महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जोमूळे आवश्यक व्हावे, अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे ;

(१)

भाग चार-२०४-१

त्याअर्थी, आता, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ च्या खंड (१) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, याद्वारे, पुढील अध्यादेश प्रख्यापित करीत आहेत :—

- संस्थान नाव व प्रारंभ, सन २०१७ च्या महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ६ याच्या कलम ३० ची सुधारणा.
१. (१) या अध्यादेशास, महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) अध्यादेश, २०१७ असे म्हणावे.
(२) तो, तात्काळ अंमलात येईल.
२. महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ (यात वापुडे ज्याचा निर्देश "मुख्य अधिनियम" २०१७ च्या असा करण्यात आला आहे) याच्या कलम ३० मध्ये, पोट-कलम (४) नंतर, पुढील परंतुक जादा दाखल करण्यात येईल :—
"परंतु, या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या लागतनंतर व्यवस्थापन परिषदेच्या प्रारंभीच्या मुदतीसाठी, खंड (घ), (छ), (ज) व (झ) खालील प्रवर्गांमधील उमेदवाराच्या निवडणुकीकरिता उक्त खंडान्वये राखीव प्रवर्गाचे आळीपाळीने देण्यात येणारे आरक्षण हे, कुलगुरूकडून चिठ्ठ्या टाकून काढलेल्या सोडतीद्वारे उरविण्यात येईल, आणि अशा चिठ्ठ्यांची सोडत काढताना, प्रत्येक राखीव प्रवर्गातील व्यक्तीला व्यवस्थापन परिषदेवर प्रतिनिधित्व मिळेल, याची सुनिश्चिती करण्यात येईल."
- सन २०१७ च्या महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ६ याच्या कलम ६२ च्या सुधारणा.
३. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ६२ मध्ये, पोट-कलम (२) नंतर, पुढील परंतुक जादा दाखल करण्यात येईल :—
"परंतु, या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या लागतनंतर विद्यापीठ प्राधिकरणाच्या प्रारंभिक मुदतीसाठी निवडणूक, नामनिर्देशन व स्वीकृतीची प्रक्रिया अशा प्रारंभाच्या दिनांकांनंतर लागू पडण्या २८ फेब्रुवारीच्या आत पूर्ण करण्यात येईल."
- सन २०१७ च्या महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ६ याच्या नवीन कलम ९९क समाविष्ट करणे.
४. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ९९ नंतर, पुढील कलम जादा दाखल करण्यात येईल :—
"९९क. कलम ९९ मध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षासाठी, विद्यार्थी परिषद घटित करण्याच्या संघात, पुढील तरतूद लागू होईल :—

(१) विद्यार्थ्यांच्या कल्याणाकरिता आणि अधिक चांगल्या प्रकारच्या सामुदायिक जीवनासाठी वेगवेगळ्या विद्यार्थी संघटनांच्या पाठघेतर कार्यक्रमांचे प्रचालन करण्याकरिता या त्याबाबतीत समन्वय साधण्याकरिता, पोट-कलम (४) मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आल्याप्रमाणे, एक विद्यापीठ विद्यार्थी परिषद असेल, विद्यापीठाच्या विभागांसाठी, एक विद्यापीठ विभाग विद्यार्थी परिषद असेल आणि विद्यापीठाच्या प्रत्येक संचालित महाविद्यालयासाठी किंवा परिसंस्थेसाठी किंवा प्रत्येक संलग्न महाविद्यालयासाठी, एक विद्यार्थी परिषद असेल. या परिषदा राजकीय चळवळींमध्ये भाग घेणार नाहीत.

(२) (क) विद्यापीठ विभाग विद्यार्थी परिषदेत पुढील सदस्यांचा समावेश असेल :—

- (एक) कुलगुरू—अध्यक्ष ;
- (दोन) विद्यार्थी विकास संचालक—सभापती ;
- (तीन) संचालक, क्रीडा व शारीरिक ;
- (चार) संचालक, राष्ट्रीय सेवा योजना ;

(पाच) मागील पदवी परीक्षेत ज्याने विद्याविषयक गुणवत्ता दर्शविली आहे आणि जो एखाद्या विद्यापीठात, परिसंस्थेत किंवा विभागात किंवा संचालित महाविद्यालयात पूर्ण वेळ अभ्यासक्रम पार पाडीत आहे असा, कुलगुरूने नामनिर्देशित केलेला प्रत्येक विद्यापीठ विभागातील एक विद्यार्थी ;

(सहा) प्र-कुलगुरूने नामनिर्देशित केलेल्या दोन विद्यार्थिनी आणि जर प्र-कुलगुरू नसेल तर, कुलगुरू दोन विद्यार्थिनींना नामनिर्देशित करील.

(३) प्रत्येक परिसंस्थेच्या, संचालित महाविद्यालयाच्या किंवा संलग्न महाविद्यालयाच्या विद्यार्थी परिषदेत पुढील सदस्यांचा समावेश असेल :-

(एक) प्राचार्य-सभापती ;

(दोन) प्राचार्याने नामनिर्देशित केलेला एक अधिव्याख्याता ;

(तीन) राष्ट्रीय छात्र सेनेचा प्रभारी अभ्यापक ;

(चार) राष्ट्रीय सेवा योजनेचा कार्यक्रम अधिकारी ;

(पाच) मागील वर्षी घेण्यात आलेल्या परीक्षेत ज्याने विद्याविषयक गुणवत्ता दर्शविली आहे आणि महाविद्यालयात जो पूर्ण वेळ अभ्यासक्रम पार पाडत आहे असा, प्राचार्याने नामनिर्देशित केलेला प्रत्येक वर्गातील एक विद्यार्थी ;

(सहा) संचालक, क्रीडा व शारीरिक शिक्षण, कोणताही असल्यास ;

(सात) ज्याने लक्षणीय यश मिळविले आहे असा, प्राचार्याने नामनिर्देशित केलेला पुढील क्षेत्रातील प्रत्येकी एक विद्यार्थी :-

(१) क्रीडा ;

(२) राष्ट्रीय सेवा योजना आणि प्रौढ शिक्षण ;

(३) राष्ट्रीय छात्र सेना ;

(४) सांस्कृतिक कार्ये ;

(आठ) प्राचार्याने नामनिर्देशित केलेल्या दोन विद्यार्थिनी :

परंतु, प्रथम (सात) व (आठ) मधील दोन विद्यार्थी, अनुसूचित जाती किंवा अनुसूचित जमाती किंवा विमुक्त जाती किंवा भटक्या जमाती किंवा इतर मागासवर्ग यांमधील असतील.

(३) या दोन्ही परिषदांचे विद्यार्थी सदस्य आपल्यामधूनच संबंधित परिषदेचा सचिव निवडतील.

(४) (क) या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या दिनांकाच्या लगतपूर्वी अंमलात असलेल्या परिनियमांद्वारे विहित करण्यात आल्याप्रमाणे पोट-कलम (३) खालील संबंधित परिषदांच्या सचिवांमधून निवड करून त्याद्वारे नामनिर्देशित करण्यात आलेल्या पंधराहून अधिक नसतील अशा व्यक्तींचा समावेश असलेली एक विद्यापीठ विद्यार्थी परिषद असेल :

परंतु, यापैकी प्रत्येकी किमान एक जागा पुढील वर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी राखून ठेवण्यात येईल :-

(एक) अनुसूचित जाती ;

(दोन) अनुसूचित जमाती ;

(तीन) विमुक्त जाती किंवा भटक्या जमाती ;

(चार) इतर मागासवर्ग ; आणि

(पाच) एक जागा विद्यार्थीनींसाठी,

उरलेल्या जागांचे जिल्हानिहाय वाटप करण्यात येईल :

परंतु आणखी असे को, निवड करून त्याद्वारे नामनिर्देशित करण्याकरिता, शैक्षणिक कामगिरी, राष्ट्रीय छात्रसेना, राष्ट्रीय सेवा योजना व प्रौढ शिक्षण, सांस्कृतिक कार्य किंवा या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या दिनांकाच्या लगतपूर्वी अंमलात असलेल्या परिनियमांद्वारे विहित करण्यात येतील अशी इतर कार्ये यांमधील सहभाग यासंबंधातील तपशील विचारात घेण्यात येईल.

(ख) अशाप्रकारे रचना करण्यात आलेली विद्यापीठ विद्यार्थी परिषद, स्वतःच आपला सभापती व सचिव निवडतील ;

(ग) विद्यापीठ विद्यार्थी परिषदेच्या प्रत्येक बैठकीमध्ये कुलगुरू हा, अध्यक्षस्थानी असेल व विहित करण्यात येतील असे इतर अधिकारी या बैठकीला उपस्थित असतील.

(५) कोणताही विद्यार्थी त्याची पूर्ण वेळ विद्यार्थी म्हणून नावनोंदणी झाली असेल तरच कोणत्याही विद्यार्थी परिषदेचा सदस्य असण्यास किंवा सदस्य म्हणून चालू राहण्यास पात्र असेल.

(६) २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षाकरिता विद्यार्थी सदस्यांचे नामनिर्देशन व्यवस्थापन परिषदेने निश्चित केल्या जाणाऱ्या दिनांकास करण्यात येईल. नामनिर्देशित विद्यार्थी सदस्यांचा पदावधी हा नामनिर्देशनाच्या दिनांकापासून सुरू होईल आणि तो पदावधी, दरम्यानच्या कालावधीत अधिनियमाद्वारे किंवा तदन्वये विनिर्दिष्ट केलेल्या कोणत्याही निरर्हता त्यांनी आपल्यावर आढवून घेतलेल्या नसतील तर, शैक्षणिक वर्षाच्या शेवटच्या दिनांकापर्यंत अंमलात असेल, आणि त्यानंतर तो समाप्त होईल.

(७) परिषदेच्या एक-तुनीयांश सदस्य मिळून बैठकीची गणपूर्ती होईल. बैठकीचे कामकाज चालविण्यासंबंधीचे नियम व कार्यपद्धती आणि अशा इतर बाबी विहित करण्यात येतील त्याप्रमाणे असतील. परिषदेची दर तीन महिन्यांमध्ये किमान एक बैठक होईल.”.

सन २०१७ चा
महाराष्ट्र
अधिनियम क्रमांक
६ याच्या कलम
१०९ च्या सुधारणा.

५. मुख्य अधिनियमाच्या कलम १०९ च्या, पोट-कलम (३) मध्ये, खंड (घ) मधील, विद्यमान परंतुकानंतर, पुढील परंतुक समाविष्ट करण्यात येईल :-

“परंतु आणखी असे की, विद्यापीठास नवीन महाविद्यालय सुरू करण्यासाठी परवानगी मागणाऱ्या अजोडर निर्णय घेणे सोयीचे व्हावे यासाठी, या अधिनियमाच्या, प्रारंभाच्या लगतनंतरच्या पहिल्या शैक्षणिक वर्षासाठी यासोबतच्या तक्राच्या स्तंभ (२) मध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे, पोट-कलम (३) च्या खंड (क), (ग) आणि (घ) यांमध्ये निर्देशिलेले दिनांक हे उक्त तक्त्यामध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे वाचण्यात येतील :-

तक्ता

खंड	विद्यमान तरतुदीमधील दिनांक	२०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षाकरिता दिनांक
(१)	(२)	(३)
(क)	वर्षाच्या सप्टेंबर महिन्याचा शेवटचा दिवस	१५ डिसेंबर २०१७
(ग)	वर्षाच्या ३० नोव्हेंबर रोजी किंवा त्यापूर्वी	१५ जानेवारी २०१८ पूर्वी
(घ)	लगेच पुढच्या वर्षाच्या ३१ जानेवारी रोजी किंवा त्यापूर्वी	२८ फेब्रुवारी २०१८ पूर्वी”.

सन २०१७ चा
महाराष्ट्र
अधिनियम क्रमांक
६ याच्या कलम
१४६ च्या
सुधारणा.

६. मुख्य अधिनियमाच्या कलम १४६ मध्ये, पोट-कलम (१) ऐवजी, पुढील पोट-कलम दाखल करण्यात येईल :-

“(१) विद्यमान विद्यापीठाचे प्रत्येक प्राधिकरण हे, व्यवहार्य असेल तेथवर, परंतु २८ फेब्रुवारी २०१८ च्या अशा मुदतीच्या आत या अधिनियमाच्या तरतुदींनुसार पुनर्घटित करण्यात येईल. असे प्रत्येक प्राधिकरण हे, कुलगुरू अधिसूचनेद्वारे, वेळोवेळी विनिर्दिष्ट करील अशा दिनांकापासून पुनर्घटित करण्यात आले असल्याचे मानण्यात येईल.”.

निवेदन

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ (२०१७ चा महा. ६) हा, दिनांक १ मार्च २०१७ पासून अंमलात आला आहे. अशा प्रारंभानंतर, उक्त अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार विद्यापीठाची विविध प्राधिकरणे व मंडळे घटित करणे आवश्यक आहे. अधिनियमाच्या कलम १०९ मध्ये अंतर्भूत असल्याप्रमाणे, नवीन महाविद्यालय सुरू करण्याबद्दलच्या परवानग्या दिल्या जात आहेत, याचीदेखील सुनिश्चिती करणे आवश्यक आहे. तथापि, विद्यापीठांना अधिनियमाच्या तरतुदीची अंमलबजावणी करताना प्रारंभिक अडचणींना तोंड द्यावे लागत असून त्यामुळे विद्यापीठ प्राधिकरणे व मंडळे घटित करण्यामध्ये उशीर होत असल्याचे राज्य शासनाच्या निदर्शनास आणून देण्यात आले आहे. म्हणून, उक्त अधिनियमात तात्काळ सुधारणा करणे इष्ट वाटते.

२. प्रस्तावित सुधारणांची ठळक वैशिष्ट्ये पुढीलप्रमाणे आहेत :-

(एक) कलम ३० ची सुधारणा.—जवस्थायन परिषदेवर सर्व राजीव प्रयोगांतील व्यक्तींना यथोचित प्रतिनिधित्व मिळेल याची सुनिश्चिती करण्यासाठी, उक्त कलम ३० च्या पॉन्ट-कलम (४) च्या खंड (घ), (छ), (ज) व (झ) यांअन्वये निवडून आलेल्या सदस्यांच्या बाबतीत, प्रारंभिक आरक्षण बिंदू चिन्हा टाकून काढलेल्या सोडलीद्वारे निश्चित करण्याचा अधिकार कुलगुरूला प्रदान करण्याचे प्रस्तावित केले आहे.

(दोन) कलम ६२ ची सुधारणा.—प्रारंभिक मुदतीसाठी विद्यापीठाच्या प्राधिकरणांच्या सदस्यांची निवडणूक, नामनिर्देशन व स्वीकृतीची प्रक्रिया पूर्ण करणे विद्यापीठांना शक्य व्हावे यासाठी निवडणूक, नामनिर्देशन व स्वीकृतीची प्रक्रिया पूर्ण करण्यासाठीचा अंतिम दिनांक हा, ३० नोव्हेंबरवरून २८ फेब्रुवारी २०१८ पर्यंत तात्पुरता वाढविण्याचे प्रस्तावित केले आहे.

(तीन) नवीन कलम ९९क समाविष्ट करणे.—विद्यार्थ्यांचे लोकशाही हक्क सुनिश्चित करण्याच्या दृष्टीने, नवीन कलम ९९क समाविष्ट करून त्याद्वारे २०१७-२०१८ या शैक्षणिक वर्षासाठी विद्यार्थी परिषद घटित करण्याकरिता तरतुदी करण्याचे प्रस्तावित केले आहे.

(चार) कलम १०९ ची सुधारणा.—विद्यापीठांना सादर केलेल्या सम्यक योजनांच्या, मुद्यांवरील महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोगाच्या तज्ज्ञ समितीची शिफारस अंमलात आणण्यात येत असल्याची सुनिश्चिती करण्यासाठी, २०१८-२०१९ या शैक्षणिक वर्षाकरिता नवीन महाविद्यालये सुरू करण्याची परवानगी देण्यासाठी आखून दिलेल्या कालमर्यादेंत सुधारणा करण्यात येत आहे.

३. राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही आणि उपरोक्त प्रयोजनांसाठी, महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ (२०१७ चा महा. ६) यात सुधारणा करण्यासाठी महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक आहे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे, म्हणून, हा अध्यादेश प्रख्यापित करण्यात येत आहे.

मुंबई,
दिनांक २६ नोव्हेंबर २०१७.

चे. विद्यासागर राव,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सीताराम कुंटे,
शासनाचे अपर मुख्य सचिव.

ई-मेल द्वारे

महाराष्ट्र शासन

क्रमांक - बू.आमा-२०१७/प्र.क्र.३७६/विशि-३

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई-४२

दिनांक - ३०.११.२०१७

प्रति,

कुलगुरु/कुलसचिव,

सब अकृषी विद्यापीठे.

विषय - महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मध्ये कलम ३०(४), ६२(२), ९९, १०९ (३) व १४६(१) मध्ये सुधारणा अध्यादेशानुसार कार्यवाही करणेबाबत.

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ हा दि.१ मार्च, २०१७ पासून अंमलात आला आहे. उक्त अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार विद्यापीठाची विविध प्राधिकरणे व मंडळे घटित करणे आवश्यक आहे. अधिनियमाच्या कलम १०९ मध्ये अंतर्भूत असल्याप्रमाणे, नविन महाविद्यालये सुरू करण्याबद्दलच्या परवानग्या दिल्या जात आहेत, याची देखिल सुनिश्चिती करणे आवश्यक आहे. तथापि, विद्यापीठांना अधिनियमाच्या तरतुदीची अंमलबजावणी करताना प्रारंभिक अडचणींना तोंड द्यावे लागत असल्यामुळे विद्यापीठ प्राधिकरण व मंडळे घटित करण्यामध्ये उशिर होत असल्याचे राज्य शासनाच्या निदर्शनास आले. म्हणून उक्त अधिनियमात खालील सुधारणा करण्यात आल्या आहेत.

१. **कलम ३० ची सुधारणा:-** व्यवस्थापन परिषदेवर सर्व राष्ट्रीय प्रवर्गातील व्यक्तींना यथोचित प्रतिनिधीत्व मिळेल याची सुनिश्चिती करण्यासाठी, उक्त कलम ३० च्या पोटकलम (४) च्या खंड (घ), (छ), (ज) व (झ) या अन्वये निवडून आलेल्या सदस्यांच्या बाबतीत प्रारंभिक आरक्षण बिंदू चिड्ड्या टाकून काढलेल्या सोडतीद्वारे निश्चित करण्याचा अधिकार कुलगुरूंना प्रदान करण्यात आला आहे.
२. **कलम ६२ ची सुधारणा:-** प्रारंभिक मुदतीसाठी विद्यापीठाच्या प्राधिकरणाच्या सदस्यांची निवडणूक, नामनिर्देशन व स्विकृतीची प्रक्रिया पूर्ण करणे विद्यापीठांना शक्य व्हावे यासाठी निवडणूक, नामनिर्देशन व स्विकृतीची प्रक्रिया पूर्ण करण्यासाठीचा अंतिम दिनांक हा ३० नोव्हेंबर वरून दि.२८ फेब्रुवारी, २०१८ पर्यंत तात्पुरता वाढविण्याची सुधारणा करण्यात आली आहे.
३. **नविन कलम ९९ (क) समाविष्ट करणे:-** विद्यार्थ्यांचे लोकशाही हक्क सुनिश्चित करण्याच्या दृष्टीने ९९ (क) समाविष्ट करून त्याद्वारे २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षासाठी विद्यार्थी परिषद घटित करण्याकरिता तरतुदीची सुधारणा करण्यात आली आहे.
४. **कलम १०९ ची सुधारणा:-** विद्यापीठाने सादर केलेल्या सम्यक योजनेच्या मुद्द्यावर महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोगाच्या (माहेड) बैठकीत मान्य झाल्याप्रमाणे दि. ९ ऑक्टोबर, २०१७ च्या शासन निर्णयान्वये तज्ञ समितीची नियुक्ती करण्यात आली होती. सदर समितीने केलेल्या शिफारसी माहेडने स्विकारल्याबाबतचे इतिवृत्त यासोबत जोडले आहे. सदर शिफारशी अंमलात आणण्यात येत असल्याची सुनिश्चिती करण्यासाठी २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षाकरिता

नविन महाविद्यालये सुरु करण्याकरीता परवानगी देण्यासाठी आखून दिलेल्या कालमर्यादेत सुधारणा करण्यात आली आहे. सबब सर्व अकृषी विद्यापीठांनी या बदलाची नोंद घेऊन सुधारीत कालबद्ध कार्यक्रमानुसार नवीन विद्वंसह सर्व विद्वंसाठी नव्याने जाहिरात प्रसिद्ध करून दृष्ट्युक्त संस्थांकडून प्रस्ताव मागविण्याबाबतची कार्यवाही करावी. तसेच ज्या संस्थांनी यापूर्वी विद्यापीठाकडे अर्ज सादर केलेले असतील अशा संस्थांनी पुन्हा अर्ज सादर करण्याची आवश्यकता राहणार नाही व त्यांनी यापूर्वी सादर केलेले अर्ज विचारात घेतले जातील याची नोंद घ्यावी व तसा जाहिरातीत खुलासा करावा. विद्यापीठांनी केलेल्या कार्यवाहीचा कालबद्ध अहवाल या कार्यालयास सादर करावा.

५. कलम १४६ (१) ची सुधारणा:- विद्यमान विद्यापीठाचे प्रत्येक प्राधिकरण हे व्यावहार्य असेल तेथवर, परंतु, २८ फेब्रुवारी, २०१८ च्या अशा मुदतीच्या आत या अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार पुनर्घटित करण्यात येईल अशी सुधारणा करण्यात आली आहे.

तरी, सर्व अकृषी विद्यापीठांनी महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मधील उपरोक्त नमूद सुधारणांच्या अनुषंगाने आखून दिलेल्या कालमर्यादेत योग्य ती कार्यवाही करावी.

सहपत्र- वरीलप्रमाणे,

आपला,

(सिध्दार्थ खरात)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

- मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- मा. मंत्री, (उ.व.तं.शि) यांचे विशेष कार्य अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई
- मा. राज्यमंत्री, (उ.व.तं.शि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- मा. अप्पर मुख्य सचिव, (उ.व.तं.शि) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
- संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे.
- संचालक, तंत्र शिक्षण, मुंबई
- सर्व सह संचालक, उच्च शिक्षण

UNIVERSITY OF MUMBAI
NO.VCD./SW/14/OF 2000

Sub: Direction of the Vice-Chancellor under
Section 14(8) of the Maharashtra Universities Act, 1994/ Maharashtra
Public Universities Act, 2016 (Mah. Act No. VI of 2017).

Ref: Formation of University Students' Council, University Students'
Council and Students' Council of each institutions conducted colleges
and affiliated colleges under section 40 of the Maharashtra Universities
Act, 1994 and the Maharashtra Universities (Amendment) Bill 2000
C.L.A. Bill No. XLIV of 2000, This Act may be called the Maharashtra
Universities (Amendment & Continuance) Act, 2000 (Mah. Ord. IX of
2000)/ Maharashtra Public Universities Act, 2016 (Mah. Act No. VI of
2017)

WHEREAS the Maharashtra Legislature has passed the Maharashtra Universities
Act, 1994 with a view to provide among others for representation of students in
various bodies of the University to take measures for curbing or for eradicating
undesirable non-academic influence detrimental to maintenance of discipline and
standards of education and academic excellence in the University and to provide for
matter connected with or incidental thereto in the Non-Agricultural Universities in
the State which was assented to by the Governor of Maharashtra on 21st July, 1994,
and same came into force with effect from 22nd July, 1994;

AND

WHEREAS Section 40(1) provides that there shall be a University Students'
Council as specified in sub-section (4) a University Departments Students' Council
for post-graduate Departments of the University and a Students' Council for each
conducted colleges of institutions of the University of each affiliated colleges, to
look after the welfare of the students and to promote and co-ordinate the extra-
curricular activities of different students' associations for better corporate life,
which shall not engage in political activities.

AND

WHEREAS the matter of formation of the University Students' Council, University
Departments Students' Council and Students' Council for each institutions,
conducted colleges of affiliated colleges under the provision of section 40 of the
Maharashtra Act 1994 has now become expedient in view of section 114(1) of the
aforesaid Act;

AND

WHEREAS Statutes 169 to 174 relating to the Students' Council made under
Section 34 of the Mumbai Universities Act, 1974 and statutes 174A to 174N
Relating to rules of procedure and conduct of business to be followed at the meeting
of the Students' Council and the Students' Executive Union made under Section
34(4) of the Mumbai University Act, 1974 are inconsistent with the provision
containing in the Maharashtra Universities Act, 1994.

AND

WHEREAS Section 27(1) of Maharashtra Universities Act, 1994 provides that the
Management Council shall be the Principal executive authority to formulate statutes
and forward the same to the Senate for approval and make Ordinances to administer
the affairs of the University and shall carry out all such duties which are not
specifically assigned to any other authorities;

Contd...2/-

AND

WHEREAS Section 114(1) of the Maharashtra Universities Act, 1994 provides that every authority of an existing University shall as soon as, practicable, but within a period of six months from the date of commencement of this Act, be reconstituted in accordance with the provision of this Act. Every such authority shall be deemed to be reconstituted with effect from each date as the Vice-Chancellor may, from time to time specify by notification;

AND

WHEREAS Section 52 of the Maharashtra Universities Act, 1994/ Maharashtra Public Universities Act, 2016 (Mah. Act No. VI of 2017), provides that manner in which the statutes are made, amended or repealed but it is difficult to follow the said procedure laid down in that behalf within a short period of time;

AND

WHEREAS sub-section (8) of section 14 of the Maharashtra Universities Act, 1994/ Maharashtra Public Universities Act, 2016 (Mah. Act No. VI of 2017), provides that where any matter is required to be regulated by the statutes, Ordinance of regulation, but no statutes, ordinance or regulation are made in that behalf the Vice-Chancellor may, for the time being regulate the matter by issuing such directions as he thinks necessary and shall at the earliest opportunity thereafter, place them before the Management Council or other authority or body concerned approval;

AND

WHEREAS I DR. DEVANAND SHINDE, VICE-CHANCELLOR of the University of Mumbai, in exercise of the powers conferred upon me under section 14(8) of the Maharashtra Universities Act, 1994/ Maharashtra Public Universities Act, 2016 (Mah. Act No. VI of 2017) hereby direct that the following shall be the procedure for formation and other relevant aspects of the University Students' Council under section 40(4)(a) of the Act, and the University Department Students' Council as also the Students' Council for each institution, conducted colleges and affiliated colleges under section 40(2)(a) and (b) of the Act, respectively.

(1) that the formation of Students' Council for the University Department as also for each conducted colleges/institutions, and for each college affiliated to the University of Mumbai shall be in accordance with the provision of section 40(2)(a) and (b) respectively.

(2) That the name of the student from each University Departments who is willing to be a member of the University Departments Students' Council under Section 40(2)(a)(v) of the Act, and **who has shown academic merit by securing the highest number of marks at the preceding degree examination** and is engaged in full time studies shall be forwarded in the prescribed form by the respective Director/Heads of the University Department alongwith a name of one deserving Lady student **who is willing to be a member of the University Department Students' Council under section 40(2)(vi) under section 40(2)(a) (vi)** to the Director of Students' Welfare on or before the date to be fixed by the Vice-Chancellor and communicated by the Director of Students' Development on the University Departments Students Council as specified under section 40(2)(vi) of the Maharashtra Universities Act, 1994/ Maharashtra Public Universities Act, 2016 (Mah. Act No. VI of 2017) by the Vice-Chancellor and the Pro-Vice Chancellor respectively.

(3) that the respective Students' Council as mentioned of Section 40(2)(a) and (b) of the Maharashtra Universities Act, 1994/Maharashtra Public Universities Act, 2016 (Mah. Act No. VI of 2017) shall be formed by the President and the Chairman respectively as the case may be, on a date to be fixed by the Vice-Chancellor and communicated by the Director of Students' Development for the academic year, after having obtained the consent of the concerned students to be nominated on the respective Students' Council.

(4) that the election of Secretary of each of the respective Students' Council as mentioned under Section 40(2)(a) and (b) of the Maharashtra Universities Act, 1994/Maharashtra Public Universities Act, 2016 (Mah. Act No. VI of 2017) shall take place on the seventh day after the formation of respective Students' Council and if the seventh day is a holiday then on the next working day after the seventh day.

(5) that the name of duly elected Secretaries of the respective students' council as mentioned under section 40(2)(a) and (b) of the Maharashtra Universities Act, 1994/Maharashtra Public Universities Act, 2016 (Mah. Act No. VI of 2017) shall be communicated in the prescribed form by the respective Chairman of the Students' Council as mentioned under the said section only if the said secretaries are willing to be a member of the University Students' Council, further specified under section 40(4)(a), if nominated by the Vice-Chancellor. These names shall be sent to the Director of Students' Development immediately after the election so as to reach the Director's Office not later than 10 days from the date of election and if the tenth day is a holiday then on the next working day after the tenth day;

(6) that there shall be a selection committee comprising of the following members viz.

a	The Pro-Vice-Chancellor	Chairman
b	Two Deans of faculties nominated by the Management Council	
c	Commanding Officer of either Group 'A' & 'B' NCC Of a person having adequate knowledge of NCC, such as a teacher who is also a part-time Officer of senior division NCC nominated by the Management Council	
d	Director of Adult & Continuing Education or NSS Co-ordinator or a person having adequate experience in the relevant field nominated by the Management Council	
e	The Director of Sports or a person having adequate knowledge in sports nominated by the Management Council	
f	Cultural Coordinator of the University or a person having adequate knowledge in the performing Arts/Fine Arts, nominated by the Management Council	
g	The Deputy Registrar, Backward Class Cell of the University or a person belonging to SC/ST or O.B.C. nominated by the Management Council	
h	One Lady Member nominated by the Management Council and in his absence, such other officer of the University nominated by the Vice-Chancellor (Member-Secretary)	

The Committee shall meet within a week after receiving the communication forms mentioned at Sr. No. (5) above on a date, time and place fixed for the purpose of scrutinizing the aforesaid communication forms and for analyzing the information contained therein in the light of the performance in academic NCC/NSS /Adult Education Programme /other literacy programme, sports, cultural Activities and such other extra-curricular activities wherein following shall be the minimum eligibility criteria for considering the performance of the students in the activities listed below:

- a. SPORTS: A student must have participated at least once in either Inter-Collegiate or Inter-University Tournament.
- b. NATIONAL SERVICE SCHEME/ADULT EDUCATION/OTHER LITERACY PROGRAMME OF THE UNIVERSITY : A Student must have been enrolled and participated in the National Service Scheme programme by the college/University and completed prescribed hours work under the scheme OR a student must have been enrolled in an adult and continuing education and extension work project or any other literacy programme of the University, such as MPFL and must have completed the prescribed work previously in the academic year;
- c. NATIONAL CADET CORPS: A student must have been enrolled in the National Cadet Corps and attended at least 75 percent of the Parade and One camp organized by the NCC authority.
- d. CULTURAL ACTIVITIES A student must have participated in the Inter-Collegiate Competitions organized by the University in Dramatics, Elocution, Group Dance, Music, Painting etc or must have represented the University at any other competitions.

The aforesaid committee shall select not more than 15 students in various Categories and indicated below, in accordance with section 40(4)(a) of the Act, from amongst the Secretaries and respective Students' Council mentioned under section 40(2)(a)(b) of the Act, whose name are duly communicated to the Director of Students' Development as mentioned at Sr.No.(5) above to be recommended to the Vice-Chancellor for considering the same for nominating students on the University Students' Council mentioned under section 40(4) of the Maharashtra Universities Act, 1994/Maharashtra Public Universities Act, 2016 (Mah. Act No. VI of 2017).

- (i) One Student belonging to Scheduled Caste;
- (ii) One student belonging to Scheduled Tribes;
- (ii.(a) One student belonging to Denotified Tribes
- (ii.(b) One student belonging to Nomadic Tribes;
- (iii) One student belonging to other Backward Class;
- (iv) One Woman student;
- (v) One student from among the colleges in the District of Sindhudurg;

::5::

- (vi) One student from among the colleges in the District of Ratnagiri;
- (vii) One student from among the colleges in the District of Raigad;
- (viii) Two students from among the colleges in the District of Thane;
- (ix) Two students from among the colleges in the District of Suburban Mumbai;
- (x) Two students from among the colleges in the District of the city of Mumbai.

(7)that the Vice-Chancellor may request the Selection Committee mentioned above at Sr.No. (6) THEREAFTER to recommend a few more names if he deems it necessary and expedient in which case another meeting of the aforesaid Selection Committee shall be convened to select the required number of additional students from amongst the Secretaries of the Students' Council mentioned under section 40(2)(a) and (b) to be recommended to the Vice-Chancellor for reconsideration.

(8)that the University Students' Council shall be formed thereafter on a date fixed by the Management Council of the University for which the Vice-Chancellor shall nominate not more than 15 students from amongst the names suggested by the Selection Committee as mentioned above at Sr.No.(6) and (7) in accordance with section 40(4) (a) of the Act.

(9)that the students members of the University Students' Council so formed under the provisions of section 40(4)(a) of the Act, shall elect its own President and Secretary from amongst its student members after 21 clear days counted from the day of the formation of the University Students' Council under the provision of section 40(4)(b) of the Act, and if it is a holiday then on the next working day at its first meeting which shall be convened by the Director of Students' Development in consultation with the Vice-Chancellor;

(10)that the election, whenever conducted shall be held in accordance with the statutes 353 to 356,361,365,366,368 to 373,378 to 393 and that the Principal or the Director of Students' Welfare as the case may be, shall act as the Election Officer for the concerned elections, whenever conducted.

(11)that meeting of the University Students' Council formed under the provisions of the section 40(4) and the University Departments Students' Council formed under the provisions of section 40(2)(a) of the Act, shall be held on the University premises, unless the Vice-Chancellor otherwise directs while meeting of the Students' Council for each institution conducted colleges and affiliated colleges, unless the Principal otherwise direct and that one third of the members of the students' council formed under the provisions of section 40(2)(a) and provisions of section 40(4)(a) of the Act, shall constitute the quorum for meeting of the respective students council in accordance with provisions of section 40(7) of the Act, when before the commencement of the meeting the notice of the attendance at the meeting shall be taken and if there is no quorum the meeting shall forthwith be adjourned. The adjourned meeting shall be held on the same day and at the same place after the expiry of half and hour from the hour notified for the commencement of the original meeting. No quorum shall be required at such adjourned meeting.

All questions shall be decided by a majority of votes of the members present at the meeting by show of hands. In the case of an equality of votes, the person presiding over the meeting shall have second casting votes.

(12)that the Secretary of the respective Students' council formed under the provision of section 40(2)(a), section 40(2)(b) and section 40(4)(a) of the Act, shall issue notice of the meeting of the said Students' Council in consultation with the Vice-Chancellor or the Principal, as the case may be, and that such meeting shall be called at least once in every three months in accordance with the provisions of section 40(7) of the Act, wherein such proposals or matters as are connected with and are incidental to the welfare of the students which help in promoting and coordinating the extra-curricular activities of different students associations/societies for better corporate life shall be entertained and discussed at the meeting with the permission of the Vice-Chancellor or the Director of Students' Development or the Principal as the case may be;

(13)that the meeting of University Students' Council formed under the provision of section 40(4)(a) and (b) shall be presided over by the Vice-Chancellor and shall be attended by the Director of Students' Development. The Pro-Vice-Chancellor the Registrar and such other officer/s of the University shall also attend the meeting when their presence may be required at the meeting on the order of the Vice-Chancellor, in accordance with the provisions of section 40(4)(a) (c) of the Act. In the absence, of both the Vice-Chancellor and the President elected under the provisions of section 40(4)(b) of the Act. In the absence of the Vice-Chancellor, the President elected under the provisions of section 40(4)(b) of the Act, shall preside over the meeting of the University Students' Council formed under section 40(4)(b) of the Act, the members of the University Students' Council present at the meeting shall elect a person from amongst them to preside over the said meeting while the meeting of the University Department Students' Council formed under the provisions of section 40(2)(a) shall be presided over by the Vice-Chancellor or by the Director of Students' Development in the absence of the Vice -Chancellor or by a person from amongst the members of the University Departments Students' council nominated by the Vice-Chancellor for that purpose and that the meeting of the Students' Council for each institutions, conducted colleges and affiliated colleges formed under the provisions of section 40(2)(b) of the Act, shall be presided over by the concerned Principal or a person from amongst the member of such Students' Council formed under the provisions of section 40(2)(b) of the Act, nominated by the Principal for that purpose;

(14)The concerned Secretaries of the Students' Councils formed under the provisions of section 40(2)(a) 40(a)(b) and section 40(4) (a) of the Act, shall record and maintain the minutes of the meeting of the respective Students' council soon after the meeting of the University Students' Council formed under section 40(2)(a) of the Act is over, the concerned Secretary shall form the Draft Minutes for approval of the person who presided the said meeting through the Director of Students' Development. The Secretary of the Students' Council for each institution conducted colleges and affiliated colleges hall forward the

draft minutes for approval of the Principal of the college or the person who presided over the said meeting, if the Principal was absent for the said meeting. The approved minutes shall then be sent to the concerned members as the case may be, for their information and record.

(15) that the function of the Students' Council formed under the provisions of section 40(2)(a), section 40(2)(b) and section 40(4)(a) and (b) of the Act, with reference to section 41 of the Maharashtra Universities Act, 1994/ Maharashtra Public Universities Act, 2016 (Mah. Act No. VI of 2017) shall be:

- (i) To organize, supervise and co-ordinate the activities of the different Students' Associations, Societies and such other organizations such as Dance and Music Society, Debate and Elocution Society, Dramatics Society, Film and Photography Society etc., formation and functioning of which will be as decided in the meeting of the respective Students' Council as per the requirement of the respective activities and as approved by the appropriate authorities/Officials/Officers.
- (ii) To recommend to the appropriate authorities/officials, officers, the financial allocation to be made for the activities to be undertaken under the relevant budgetary heads.
- (iii) To allocate funds for the different activities of the Students Associations, Societies and other organizations, as sanctioned by the appropriate authorities/officials/officers.
- (iv) To submit an annual report of its work, together with a statement of its accounts to the appropriate authorities/officials/Officers on or before the date to be fixed for the same time to time.
- (v) To make recommendations to the appropriate authorities Officials/officers in respect of any matter affecting the corporate life of welfare of the students.
- (vi) To make recommendation to the appropriate authorities Officials/Officers regarding the existing facilities for institutions and
- (vii) To make recommendation to the appropriate authorities/Officials /Officers for setting the genuine grievance of the students.

These directions come into force with immediate effect and shall remain in operation till such time as the statutes are made in these respects in accordance with the provision of the Maharashtra Universities Act, 1994 and Maharashtra Universities (Amendment) Ordinance 2000 (Mah. Ord. IX of 2000)/ Maharashtra Public Universities Act, 2016 (Mah. Act No. VI of 2017) pertaining to the formation of Students' Council assented to the Chancellor.

Sd/-

Mumbai 400 032
Date : 15/01/2018

VICE-CHANCELLOR

Contd...8/-

XX

(ix) STUDENTS COUNCIL

(Under Section 34 of the Act)

S. 169. (1) For purposes of this Statute, 'class' means a body of students in a college or recognized institution, undergoing a course of instruction leading to a University examination in a Faculty.

(2) Each class shall elect one representative on the Electoral College. Such a representative shall hereinafter be called as 'Class Representative'

(3) Election for forming the Electoral College shall be held by ballot, on the basis of the principle of simple majority vote.

(4) The Vice-chancellor shall fix and announce a date for holding the election of Class Representatives which shall, in any case be not later than 45 days from the commencement of the academic year. The Principal of a College/Head of a Recognized Institution shall make the necessary arrangements for holding the elections on such notified date.

(5) The Electoral roll of a College/Recognized Institution shall consist of all the class representatives of that College/Institution. These class representatives, immediately on the seventh day after election of the class representatives held on the date notified under S.169 (4) and if it is a holiday, on the next working day after the seventh day, shall elect one from among themselves to be a member of the Students' Council to represent the College/Institution (hereinafter called the 'University Representatives') in a meetings to be convened by the Principal/Head of the Institutions.

(5A) A Notification regarding the election to the 'Class Representative' and the University representative' shall be sent to the College/Intuition simultaneously.

S.170. For the purpose of election of one student from each teaching Faculty of the University under Section 34(1)(iv) of the Act, for each teaching Faculty of the University, a separate electoral college consisting of one representative of each class in the University Departments covered by the Faculty in question shall be constituted.

---

*The Vice-Chancellor may only in extra-ordinary extreme circumstances which have arisen in the prescribed limit of 45 days and therefore it becomes impossible to hold the election, fix and announce the date beyond by the prescribed limit for reasons to be record.

Where the University faculties enroll students and conduct classes at a place outside, Greater Bombay, such students in such faculties at such places outside Greater Bombay shall constitute a separate class at their respective places and their representatives shall be a part of the Electoral College, consisting of Class Representatives.

The Vice-Chancellor shall fix a date for holding the election of Class Representatives of the respective faculties, which shall in any case not be later than 45 days from the commencement of the Academic year. The Vice-Chancellor may, only in extra-ordinarily extreme circumstances, which have risen in the prescribed limit of 45 days and therefore it has become impossible to hold election, fix and announce the date beyond the prescribed limit for reasons to be recorded.

The Vice-chancellor, in consultation with the Director of Students' Development, shall appoint any of Heads of the departments within the respective faculties and the respective places, as the case may be, to conduct elections of the Class Representative within the faculty.

These Class Representatives for separate faculties immediately on the 14th day after the date of election of the Class Representatives, and if it is a holiday, on the next working day after the 14th day shall elect one from among themselves to be a member of the Students' Council, in a meeting to be convened by the Director of Students' Welfare. The result of the election shall notify within three (3) days from the date of election.

S.171. (1) The election of Students' Council shall be held by ballot and in accordance with the system of proportional representation by means of a single transferable vote in the manner laid down in Statutes 353 to 394.

- (2) If a student, by virtue of his being a student of more than one college /Institution/Department, is elected as a member on the Students' Council from more than one College/Institution/Department, he shall at his option, to be exercised within 24 hours of the declaration of the results of the last election, retain his membership of the Students' Council from only college/Institution/Department and relinquish his membership [from the other or others. In such a case, the person who is next in order in the College/Institution Department in respect of which the membership has been relinquished, shall ipsofacto be deemed to be elected on the Students' Council.
- (3) In case, a student is contesting the election from more than one college on the Students' Council, he shall inform the Principal, Head of the College/Institution/Department concerned and in the case of election of only such students, at the time of counting, a note shall be kept of the first three candidates in order of preference.
- (4) No student shall be eligible to be a member of the Student's Council, if he has completed 25 years of age on the date of the election. In case an elected student completes the age of 25 years during his term of office, he shall cease to be a member on the Council on the day he attains the age of 25 years. He shall also cease to be such member if he fails to appear or pass at the next University Examination for which he was enrolled when he became member. If such a vacancy occurs during the session, it shall not be filled-up.
- (5) The name of the University Representative duly elected shall be communicated by the Principal/Head of the Institution to the Director of Students' Development immediately after the election so as to reach the office of the Director of Students' Development not later than 10 days from the date of election.
- (6) A Notification regarding the election of the Chairman, the Secretary of the Students' Council and the Students' Executive Union shall be issued by the Director of Students' Development within seven days from the final date of received names of the University Representative.
- (7) The Notification regarding the date of election of the office bearers of the Students' Council and the Students' Executive Union shall be issued respective of the fact that the date of election falls in Diwali Vacation or any other vacation.

S.172. (a) The Vice-chancellor shall appoint one student from each Faculty on the Students' Council, under the provisions of Section 34(1)(v) of the Act, who has secured the highest percentage of marks in the aggregate of all the subjects prescribed at the preceding degree examination/s in the faculty concerned from amongst those engaged in full-time post graduate studies in a University Department and or affiliated, conducted, constituent or autonomous college or a recognized institution and who are not above 25 years of age. Provided that such a candidate must have passed the examination within the minimum period prescribed for the degree course from the date of passing the qualifying examination for admission to the course leading to the said degree.

(b) The Vice-Chancellor shall nominate eight other members under Section 34(1)(vi), two from each of the four, activities, viz, (i) Sports, (ii) National Service Scheme, (iii) National Cadet Corps and (iv) Cultural Activities, on the recommendation of the appropriate authorities and/or the Director of Students' Development.

(c) The Vice-Chancellor will nominate two lady students.

S.173. In the first meeting of the Students' Council to be convened by the Directors of Students' Development, the student shall elect from amongst themselves the Chairman, the Secretary and Fourteen members of the Students' Executive Union under the provisions of Section 34(2)(iv) of the Act.

S.174. Fourteen members of the Council shall be elected on the Students' Executive Union under the provisions of Section 34(2)(iv) of the Act, at the first meeting of the Council convened by the President of the Students' Council during each academic year.

For such election, a notice of election shall be sent at least 21 clear days before the date of the election, to the student-members of the Council inviting nomination from amongst themselves as under :-

(1) One member each to represent the activities mentioned below :-

- (i) Sports
- (ii) National Service Scheme
- (iii) National Cadet Corps
- (iv) Cultural Activities.

(2) One Lady Student

(3) Nine others.

The election shall be held in the meeting of the Students' Council in the manner prescribed by Statutes No.378-394.

For purposes of this Statute, members of the Council representing the four activities shall be those who have participated in one or more of the four activities mentioned in section 34(1)(vi) of the Act at least, in the manner given below :-

- (i) **Sports** : A student must have participated at least once in either Inter-collegiate or Inter-University Tournaments.
- (ii) **A National Service Scheme**: A student must have participated in the National Service Scheme programmes organized by the College or university and attended prescribed hours of works under the scheme.

- (iii) **National Cadet Corps:** A student must have been enrolled in National Cadet Corps and attended at least 75 percent of the parades and one camp organized by the N.C.C. authorities.
- (iv) **Cultural Activities:** A student must have participated in the Inter-Collegiate competitions organized by the University in dramatics elocution, group dance music painting etc.

A student in order to become eligible for election under the four activities referred to above shall produce a certificate from the Principal/Head of the College or /Institution or Department.

Rules and Procedure and Conduct of Business to be followed at the meetings of the Students' Council and the Students' Executive Union.

(Section 34(4) of the Act)

S. 174A. Meeting of the Students' Council and the Students' Executive Union shall be held on the University premises, unless the Vice-Chancellor otherwise directs.

S. 174B. One-third of the members of the Students' Council shall form a quorum for a meeting of the Council. All questions shall be decided by a majority of votes of the members present at the meeting of the Council by show of hand. In the case of an equality of votes, the Chairman of the meeting shall have second or casting vote.

S. 174 C. The meetings of the Students' Council shall be presided over by the Vice-Chancellor and in his absence by the Chairman of the Council. The Vice-Chancellor shall nominate a member of the Council to preside over the meeting of the Council in the absence of both the Vice-Chancellor and the Chairman of the Council.

S. 174 D. Before the commence of a meeting of the Students' Council, the Chairman of the meeting shall take notice of the attendance at the meeting and if there is no quorum, the meeting shall forth with be adjourned. The adjourned meeting shall be held on the same day and the same place at the expiry of half an hour from the hour notified for the commencement of the original meeting. No. quorum shall be required at such adjourned meeting of the Council.

S. 174 E. Such proposals or matters only as lie within the functions of the Students' Council specified under Clause (5) of Section 34 of the Act, and such other proposals or matters as are referred to them by any other authority or officer of the University shall be entertained and discussed at the meeting of the Council.

S. 174 F. The meeting of the Students' Executive Union shall be held at least twice a year and at other times when convened by the Chairman of the Union However, if felt necessary, a meeting of the Union may be convened by the Director of Students' Development' in consultation with the Vice-Chancellor.

S. 174 G. One-third of members of the Students' Executive Union shall form a quorum for a meeting of the Union. All questions shall be decided by a majority of votes of the members present at the meeting of the Union by show of hand. In the case of an equality of votes, the Chairman of the meeting shall have a second or casting vote.

S. 174 H. The meeting of the Students' Executive Union shall be presided over by the Chairman of the Union and, in his absence, by a member of the Union nominated by the Vice-Chancellor for the purpose.

S. 174 I. .....

S. 174 J. The Director of Students' Development shall issue notices of the meeting of the Students' Council and the Students' Executive Union.

S. 174 K. The Secretary of the Students' Council shall record and maintain the minutes of the meeting of the Council and of the Students' Executive Union.

S. 174 L. The minutes of the meeting of the Students' Council and the Students' Executive Union, shall ordinarily be placed for the confirmation of the Council or the Union, as the case may be, at their immediate next meeting.

S. 174 M. Soon after the meeting of the Students' Council or the Students' Executive Union is over, the Secretary shall forward the draft minutes for the approval of the Chairman of the meeting through the Director of Students' Development. The approved minutes shall be sent to the members of the Council or the Union as the case may be, for their information and record.

S. 174 N. For the purpose of Clauses (i) and (iii) of Section 34(5) of the Act, the following shall be the Students' Societies/Associations/Organisations functioning under the aegis of the Students' Council:-

1. Dance and Music Society
2. Debating and Elocution Society
3. Dramatics Society, and
4. Film and Photography Society

The composition and functions of the Students' Societies/Association shall be as prescribed by the Ordinances.

*****

Note: If the technical queries will be seen or changes are required in the said circular, the same will be clarified by the Office the Department of Students' Development.

मुंबई विद्यापीठ
विद्यार्थी विकास विभाग
क्र. वि.वि.वि./२७/२०१८

डॉ. सुनिल पाटील
संचालक

विद्यापीठ विद्यार्थी भवन,
'ब' पथ, चर्चगेट,
मुंबई - ४०० ०२०

परिपत्रक:

विषय : महाराष्ट्र शासन राजपत्र, मंगळवार, दि. २८ नोव्हेंबर २०१७, सन २०१७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्र. २८ अन्वये शैक्षणिक वर्ष २०१७-१८ साठी विद्यार्थी परिषद गठीत करणे.
संदर्भ : १. महाराष्ट्र शासन राजपत्र, मंगळवार, दि. २८ नोव्हेंबर २०१७, सन २०१७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्र. २८
२. उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय मुंबई - ३२, महाराष्ट्र शासन क्रमांक-बुआमा-२०१७/प्र.क्र.३७६/विशि - ३ दि. ३०.११.२०१७

महोदय/महोदया,

महाराष्ट्र शासन राजपत्र, मंगळवार, दि. २८ नोव्हेंबर, २०१७, सन २०१७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्र. २८, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय मुंबई - ३२, महाराष्ट्र शासन, क्रमांक-बुआमा-२०१७/प्र.क्र.३७६/विशि - ३ दि. ३०.११.२०१७ तसेच महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा १९९४ आणि महाराष्ट्र विद्यापीठ सुधारित व निरंतर कायदा २००० च्या तरतुदीनुसार मा.कुलगुरु यांच्या दिनांक २० जुलै २००० च्या आदेशान्वये तसेच सन २०१७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्र. ६ अन्वये सन २०१७-२०१८ साठी विद्यापीठ विभाग विद्यार्थी परिषद, परिसंस्था/महाविद्यालय विद्यार्थी परिषद आणि विद्यापीठ विद्यार्थी परिषद तयार करण्यासाठी पुढील प्रमाणे कार्यक्रम जाहीर करण्यात येत आहे.

१. कार्यक्रम जाहीर करण्याची तारीख

१५/०१/२०१८

अ. कलम (२)(क) प्रमाणे विद्यापीठ विभाग विद्यार्थी परिषद तयार करणे

२. विद्यापीठ विभाग विद्यार्थी परिषदेसाठी नामनिर्देशन अर्ज विभाग प्रमुखांमार्फत पाठविण्याची अंतिम तारीख व वेळ

२२/०१/२०१८
सांय. ०४.०० वा. पर्यंत

३. अ. नामनिर्देशित अर्जाच्या छाननीची तारीख
ब. महिला प्रतिनिधीसाठी मुलाखतीची तारीख

२४/०१/२०१८
२५/०१/२०१८
सकाळी ११.०० वा.

४. कलम (२)(क) प्रमाणे विद्यापीठ विभाग विद्यार्थी परिषद तयार करण्याची तारीख

३१/०१/२०१८

५. विद्यापीठ विभाग विद्यार्थी परिषदेसाठी नामनिर्देशित झालेल्या विद्यार्थ्यांची नावे मा. कुलगुरु यांच्या सहीने अधिसूचनेद्वारे जारी करण्याची तारीख

३१/०१/२०१८

६. विद्यापीठ विभाग विद्यार्थी परिषदेच्या "सचिव" पदासाठी नामनिर्देशित अर्ज स्वीकारण्याची अंतिम तारीख

०२/०२/२०१८
सांय. ०४.०० वा. पर्यंत

७. नामनिर्देशित अर्जाच्या छाननीची तारीख

०३/०२/२०१८

८. नामनिर्देशित अर्ज मागे घेण्याची तारीख व वेळ

०५/०२/२०१८
सांय. ०५.०० वा. पर्यंत

९. कलम (३) अन्वये, विद्यापीठ विभाग विद्यार्थी परिषदेच्या सचिवाची निवडणुक व मा. कुलगुरु यांच्यासोबत पहिल्या सभेची तारीख

०७/०२/२०१८

ब. कलम (२)(ख) अन्वये, परिसंस्था/महाविद्यालय विद्यार्थी परिषद तयार करणे

१. कलम (२)(ख) प्रमाणे परिसंस्था/महाविद्यालय विद्यार्थी परिषद तयार करण्याची तारीख ३१/०१/२०१८
२. परिसंस्था/महाविद्यालय विद्यार्थी परिषदेसाठी नामनिर्देशित झालेल्या विद्यार्थ्यांची नावे प्राचार्यांच्या सहीने अधिसूचनेने जाहीर करण्याची तारीख ३१/०१/२०१८
३. परिसंस्था/महाविद्यालय विद्यार्थी परिषदेच्या "सचिव" पदासाठी नामनिर्देशित अर्ज स्वीकारण्याची अंतिम तारीख व वेळ ०२/०२/२०१८ सायं. ०४.०० वा. पर्यंत
४. नामनिर्देशित अर्जांच्या छाननीची तारीख ०३/०२/२०१८
५. नामनिर्देशित अर्ज मागे घेण्याची तारीख व वेळ ०५/०२/२०१८ सायं. ०५.०० वा. पर्यंत
६. विद्यापीठ विद्यार्थी परिषदेसाठी कलम (३) अन्वये परिसंस्था/महाविद्यालय विद्यार्थी परिषदेच्या 'सचिवांच्या' निवडणुकीची तारीख ०७/०२/२०१८

क. कलम (२)(क) व (४)(क) नुसार विद्यापीठ विद्यार्थी परिषद तयार करणे

१. कलम (२)(ख) नुसार तयार करण्यात आलेल्या विद्यार्थी परिषदेच्या निवडून आलेल्या सचिवांची नावे मा. संचालक, विद्यार्थी विकास विभाग यांना कळविण्याची अंतिम तारीख व वेळ १४/०२/२०१८ सायं. ०४.०० वा. पर्यंत
२. मा. कुलगुरुंनी नियुक्त करण्यासाठी विद्यार्थ्यांची निवड करणा-या निवड समितीची बैठक १७/०२/२०१८
३. मा. कुलगुरुंनी विद्यापीठ विद्यार्थी प्रतिनिधी मंडळावर नियुक्ती झालेल्या विद्यार्थ्यांची नावे जाहीर करण्यासंबंधीची अधिसूचना १७/०२/२०१८
४. विद्यापीठ विद्यार्थी परिषदेच्या अध्यक्ष आणि सचिव या पदासाठी नामनिर्देशित अर्ज भरण्याची अंतिम तारीख व वेळ २१/०२/२०१८ सायं. ०४.०० वा. पर्यंत
५. नामनिर्देशित अर्जांची कलम (४) अन्वये छाननी २२/०२/२०१८
६. नामनिर्देशित अर्ज मागे घेण्याची तारीख व वेळ २३/०२/२०१८ सायं. ०५.०० वा. पर्यंत
७. अध्यक्ष आणि सचिव पदासाठी निवडणुक आणि विद्यापीठ विद्यार्थी परिषदेची कुलगुरु यांच्या सोबत पहिल्या सभेची तारीख २६/०२/२०१८

मुंबई : ४०० ०२०

दिनांक : १५ जानेवारी, २०१८

[डॉ. सुनिल पाटील]
संचालक, विद्यार्थी विकास विभाग

प्रति,

संचालक/विभाग प्रमुख, सर्व विद्यापीठ विभाग, संचालक, मान्यता प्राप्त संस्था व प्राचार्य, विद्यापीठ संलग्नीत महाविद्यालये

सोबत :

१. प्रपत्र "अ" : आवश्यक तेथे विद्यार्थ्यांची संमती घेण्यासाठी
२. प्रपत्र "ब" : कलम (२)(ख) च्या तरतुदीनुसार परिसंस्था/महाविद्यालय विद्यार्थी परिषदेच्या, सचिवाच्या नेमणुका करण्यासाठी माहिती देणारे अधिसूचना पत्र (निवडणुकीचा दिवस, तारीख, वेळ व निवडणुकीचे ठिकाण मतदानाच्या अवधीसह निवडणूक अधिका-याने जाहीर करणेसाठी)
३. प्रपत्र "क" : परिसंस्था/महाविद्यालय विद्यार्थी प्रतिनिधी परिषदेच्या सचिव पदासाठी निवडणूक घेण्यासाठी नामनिर्देशन पत्र
४. प्रपत्र "ड" : निवडणूक घेण्यासाठी वापरण्याच्या मतदान पत्रिका
५. प्रपत्र "ई" : कलम (२)(ख) नुसार तयार करण्यात आलेल्या परिसंस्था/महाविद्यालय विद्यार्थी परिषदेत निवडून आलेल्या विद्यार्थी सचिवांचे नाव कळविण्याचे पत्र
६. प्रपत्र "फ" : भाग १: कलम २(क)(पाच) नुसार प्रत्येक विद्यापीठ विभागातून एक विद्यार्थी नामनिर्देशित करण्यासाठीचे नमुना पत्र
भाग २: कलम (२)(क)(सहा) नुसार विद्यापीठ विभागातून विद्यार्थीनीचे नामनिर्देशन करण्यासाठीचे नमुना पत्र
७. प्रपत्र "ग" : महाराष्ट्र शासन राजपत्र, मंगळवार, दि. २८ नोव्हेंबर २०१७, सन २०१७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्र. २८
८. प्रपत्र "ह" : उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय मुंबई - ३२, महाराष्ट्र शासन क्रमांक-बुआमा-२०१७/प्र.क्र. ३७६/विशि - ३ दि. ३०.११.२०१७
९. प्रपत्र "ए" : मा. कुलगुरु यांचे आदेश
१०. प्रपत्र "ज" : परिनियम क्र. एस १६९ ते एस १७४ एन (छायांकित प्रती जोडल्या आहेत)

संमतीपत्र

दिनांक :

प्रति,

.....
 .....
 .....
 .....

महोदय/महोदया,

मी, खाली सही करणार, पुढील सभासदत्वाच्या नामानिर्देशनासाठी पात्र आहे असे नमूद करतो.

१. महाराष्ट्र शासन राजपत्र, मंगळवार, दि. २८ नोव्हेंबर, २०१७, सन २०१७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्र. २८ व उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय मुंबई - ३२, महाराष्ट्र शासन क्रमांक-बुआमा-२०१७/प्र.क्र. ३७६/विशि - ३ दि. ३०.११.२०१७ अन्वेय स्थापित होणारी विद्यापीठ विभाग विद्यार्थी परिषद.
२. महाराष्ट्र शासन राजपत्र, मंगळवार, दि. २८ नोव्हेंबर, २०१७, सन २०१७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्र. २८ व उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय मुंबई - ३२, महाराष्ट्र शासन क्रमांक-बुआमा-२०१७/प्र.क्र. ३७६/विशि - ३ दि. ३०.११.२०१७ अन्वेय स्थापित होणारी परिसंस्था/महाविद्यालय विद्यार्थी परिषद.
३. महाराष्ट्र शासन राजपत्र, मंगळवार, दि. २८ नोव्हेंबर, २०१७, सन २०१७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्र. २८ व उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय मुंबई - ३२, महाराष्ट्र शासन क्रमांक-बुआमा-२०१७/प्र.क्र. ३७६/विशि - ३ दि. ३०.११.२०१७ अन्वेय स्थापित होणारी विद्यापीठ विद्यार्थी परिषद.

या संदर्भात, वरील विद्यापीठ विभाग विद्यार्थी परिषद / परिसंस्था/महाविद्यालय विद्यार्थी परिषद / विद्यापीठ विद्यार्थी परिषद यासाठी जर माझी नियुक्ती झाली तर मी माझा होकार निःशंक मनाने देत आहे. तसेच, मी विद्यार्थी परिषदेसाठी माझ्या संपूर्ण क्षमतेसह कार्य करेन आणि माझ्या विद्यार्थी परिषदेतील नियुक्तीच्या कालावधीत, परिषदेच्या सदस्य या नात्याने कोणत्याही स्वरूपाच्या राजकीय कार्यक्रमात/उपक्रमात सहभागी होणार नाही.

विद्यार्थ्यांची सही

(संचालक/प्राचार्य/प्रमुख यांच्या उपस्थितीत सही करणे)

संचालक/प्राचार्य/प्रमुख यांची स्वाक्षरी

*लागू नसेल ते खोडावे

प्रपत्र "ब"

कलम (२)(ख) च्या तरतुदीनुसार परिसंस्था/महाविद्यालय विद्यार्थी परिषदेच्या सचिवाच्या नेमणुका करण्यासाठी माहिती देणारे अधिसूचना पत्र

परिसंस्थेचे/महाविद्यालयाचे नाव : .....

परिसंस्था/महाविद्यालय विद्यार्थी परिषदेच्या सचिवाच्या निवडणुकीचे अधिसूचना पत्र

परिसंस्था/महाविद्यालय विद्यार्थी परिषदेचा सर्व सभासदांना कळविण्यात येते की, महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा महाराष्ट्र शासन राजपत्र, मंगळवार, दि. २८ नोव्हेंबर, २०१७, सन २०१७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्र. २८ व उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय मुंबई - ३२, महाराष्ट्र शासन क्रमांक-बुआमा-२०१७/प्र.क्र.३७६/विशि - ३ दि. ३०.११. २०१७ अन्वये शैक्षणिक वर्ष २०१७-२०१८ साठी परिसंस्था/महाविद्यालय विद्यार्थी परिषदेच्या सभासदांनी त्यांच्या मधूनच सचिवाची निवड करायची आहे. परिसंस्था/महाविद्यालय विद्यार्थी परिषदेच्या सभासद असलेल्या व परिसंस्था/महाविद्यालय विद्यार्थी परिषदेच्या सचिव पदासाठी निवडणूक लढविण्यासाठी इच्छूक असलेल्या विद्यार्थी/विद्यार्थीनीने परिसंस्था / महाविद्यालय विद्यार्थी परिषदेच्या दोन सभासदांच्या (सुचक व अनुमोदक) सही व दिनांकासहीत पूर्ण केलेला अर्ज महाविद्यालयाच्या कार्यालयात दिनांक ०२/०२/२०१८, रोजी सायंकाळी ४.०० वाजेपर्यंत सादर करावा. ज्या उमेदवाराचे नाव निर्देशित करण्यात आले आहे त्याने/तिने आपली संमती स्वाक्षरी नामनिर्देशनपत्रावर केली पाहिजे. निहित जागापेक्षा जास्त जागांसाठी उमेदवार सुचित करता येणार नाही किंवा निहित जागापेक्षा जास्त उमेदवारास अनुमोदन देता येणार नाही. तसेच मतदारास स्वतःचे नाव उमेदवार म्हणून सुचित करता येणार नाही किंवा स्वतःच्या नांवाला अनुमोदन देता येणार नाही. छापील नामनिर्देशन पत्राचा नमुना सोबत जोडला आहे.

निवडणुकीसाठी नामनिर्देशित अर्ज दाखल केलेला उमेदवार ५ फेब्रुवारी २०१८ रोजी सायंकाळी ५.०० वाजेपर्यंत परिसंस्थेत/महाविद्यालयात स्वतः हजर राहून किंवा खाली सही करणा-या अधिका-यास पत्र लिहून आपली उमेदवारी मागे घेऊ शकेल. निवडणुकीसाठी नामनिर्देशित केलेल्या उमेदवारांची यादी परिसंस्थेच्या/महाविद्यालयाचा सूचना फलकावर दिनांक ३ फेब्रुवारी २०१८ रोजी प्रसिध्द करण्यात येईल.

निवडणुकीच्या ठिकाणी मतदान मतपत्रिकेद्वारे आणि कुलगुरु यांच्या क्र. वीसीडी/एसडब्ल्यू/१४/२००० दिनांक २० जुलै २००० च्या आदेशात निश्चित केलेल्या पद्धतीनुसार प्रमाणशीर प्रतिनिधित्व पद्धतीने आणि एकमेव हस्तांतरणीय मताद्वारे मतदान घेण्यात येईल.

मत पेटया दिनांक ७ फेब्रुवारी २०१८ रोजी ..... या ठिकाणी दुपारी २.०० ते सायंकाळी ०५.०० या कालावधीत मतदानासाठी उघडया ठेवण्यात येतील. विद्यार्थी परिषदेच्या सभासदांना त्यांचे महाविद्यालयीन ओळखपत्र पाहून व तपासून सदर कालावधीत मतपत्रिकेचे वाटप करण्यात येईल.

मतदानासाठी निश्चित केलेल्या कालावधीनंतर मतपत्रिकेचे वाटप करण्यात येणार नाही व मतदानासाठी सदस्य गैरहजर असल्यास, सदस्य आपला प्रतिनिधी पाठवून किंवा इतर कोणालाही आपल्या वतीने मतदान करण्याचा हक्क देऊ शकत नाही.

दिनांक : .....

निवडणूक अधिकारी

मुंबई विद्यापीठ

परिसंस्था/महाविद्यालय विद्यार्थी परिषदेच्या सचिवाची
परिसंस्था/महाविद्यालय विद्यार्थी परिषदेच्या सभासदांकडून निवडणूक

नामानिर्देशन पत्र

उमेदवार

१. उमेदवाराचे पूर्ण नाव : .....
२. वर्ग व तुकडी : .....
३. हजेरी क्रमांक : .....
४. जन्मतारीख : .....
५. घरचा पत्ता : .....
६. दूरध्वनी क्रमांक : .....
७. ई-मेल : .....

सूचक

१. सूचकाचे पूर्ण नाव : .....
२. वर्ग व तुकडी : .....
३. हजेरी क्रमांक : .....
४. जन्मतारीख : .....
५. घरचा पत्ता : .....
६. दूरध्वनी क्रमांक : .....
७. ई-मेल : .....
८. सूचकाची सही व तारीख : .....

अनुमोदक

१. अनुमोदकाचे पूर्ण नाव : .....
२. वर्ग व तुकडी : .....
३. हजेरी क्रमांक : .....
४. जन्मतारीख : .....
५. घरचा पत्ता : .....
६. दूरध्वनी क्रमांक : .....
७. ई-मेल : .....
८. अनुमोदकाची सही व तारीख : .....

विद्यार्थी परिषदेच्या सचिव पदासाठीच्या निवडणूकीसाठी उमेदवाराचे घोषणापत्र

मी, असे जाहीर करतो की, मी ..... परिसंस्थेतून/
महाविद्यालयातून विद्यार्थी परिषदेच्या सचिव पदासाठी निवडणूक लढवित आहे आणि मी माझ्या या नामनिर्देशनाला संमती
देत आहे.

दिनांक : .....

विद्यार्थ्याची सही

सूचना : उमेदवाराने सर्व तपशिल योग्य रीतीने भरावे

मुंबई विद्यापीठाशी संलग्न असणारी महाविद्यालये/मान्यताप्राप्त संस्था/मुंबई विद्यापीठाशी संलग्न स्वायत्त महाविद्यालये

मतदान पत्रिका

उमेदवाराचे नाव (आडनांवाने सुरुवात आद्याक्षर क्रमानुसार स्पष्ट अक्षरात)	पसंतीनुसार क्रमवारी

मतदारांनी त्यांचे मत नोंदविण्याची पद्धत

- मतदाराने आपल्या मतपत्रिकेवर ज्या उमेदवाराच्या नावासमोर आपल्या पसंती क्रमानुसार मत द्यायचे आहे त्या उमेदवाराच्या नावासमोर पसंतीचा अंक लिहावा.
- याशिवाय आपल्या पसंतीनुसार त्यांची क्रमवारी दाखवावी किंवा पसंतीनुसार तो इतर राहिलेल्या उमेदवारांना मत देऊ इच्छित असेल तर त्यांच्या नावासमोर २, ३, ४ असे एका पाठोपाठ एक असे अंक लिहावेत.

महाविद्यालयाची/संस्थेची मोहर/शिक्का

परिसंस्था/महाविद्यालय विद्यार्थी परिषदेच्या सचिवाच्या निवडणुकीचा निकाल कळविण्यासाठीचा नमुना

प्रति,
संचालक,
विद्यार्थी विकास विभाग,
मुंबई विद्यापीठ,
विद्यापीठ विद्यार्थी भवन,
बी रोड, चर्चगेट, मुंबई - ४०० ०२०

महोदय,

आपणास असे कळविण्यात येते की, श्री/श्रीमती/कुमारी

.....हा/ही आमच्या महाविद्यालयाचा पुणर्विद्यार्थी/विद्यार्थीनी असून दिनांक ..... रोजी झालेल्या, कलम (२)(ख) नुसार विद्यार्थी परिषदेचा सचिव म्हणून निवडून आला/आली आहे. त्याचे/तिचे वय, लिंग, राहण्याचा पत्ता, शैक्षणिक पाश्चात्तम्य आणि इतर कार्यक्षमता इत्यादीची माहिती खाली देत आहोत.

पूर्णनाव : .....

(स्पष्ट अक्षरात आडनावाने सुरुवात)

वर्ग व तुकडी : ..... हजेरी क्रमांक : ..... लिंग: पुरुष/स्त्री.....

जन्मतारीख : ..... (शब्दात .....)

आताचे वय : .....

राहण्याचा पत्ता : .....

दुरध्वनी क्रमांक : .....

ई-मेल : .....

प्रवर्ग (एस.सी./एस.टी./डी.टी./एन.टी./ओ.बी.सी/एस.बी.सी/अल्पसंख्यांक/खुला) : .....

(विद्यार्थी परिषदेचा सविचर एस.सी./एस.टी./डी.टी./एन.टी./ओ.बी.सी./एस.बी.सी. प्रवर्गातील असेल तर सोबत जातीच्या दाखल्याची सत्यप्रत जोडावी.)

शैक्षणिक पार्श्वभूमी :

बारावीनंतर पुढील प्रत्येक परीक्षा पास झाल्याबद्दलची माहिती (गुणपत्रिका व दाखल्याची सत्यप्रत सोबत जोडावी)

[illegible]

इतर कार्यक्रमात/उपक्रमात सहभागी झाल्याची माहिती :

एन.सी.सी./एन.एस.एस./पौढ शिक्षण/सांस्कृतिक कार्यक्रम/खेळ/क्रीडा
(प्रत्येक ठिकाणी प्रशस्तीपत्रकाची सत्यप्रत जोडावी)

१. एन.सी.सी.

नाव नोंदणी केलेल्या गटाची माहिती:

सध्याचा दर्जा:

नाव नोंदणी केलेले महाविद्यालय:

प्रशिक्षणासाठी घेतलेला कालावधी (वर्षांमध्ये)

शिबिरामधील सहभागाची माहिती:

शिबिर: .....

कालावधी: ..... पासून ..... पर्यंत

एन.सी.सी परिक्षा उत्तीर्ण झाल्याची माहिती

परीक्षा : .....

श्रेणी : .....

बक्षिसे, नैपूण्य व सन्मान इ.ची माहिती:

२. एन.एस.एस.

पूर्ण केलेले तास:

एन.एस.एस चे तास पूर्ण केलेल्या महाविद्यालयाचे नाव:

शिबिरामधील सहभागाची माहिती:

बक्षिसे, नैपूण्य व सन्मान इ.ची माहिती:

३. पौढ शिक्षण/वाङ्मयीन कार्यक्रम

पूर्ण केलेले तास/कालावधी:

पूर्ण केलेल्या प्रकल्पांची माहिती:

प्रकल्प पूर्ण केलेल्या महाविद्यालयाचे नाव:

इतर आवश्यक माहिती:

बक्षिसे, नैपूण्य व सन्मान इ.ची माहिती:

४. सांस्कृतिक कार्यक्रम

आंतरमहाविद्यालयीन कार्यक्रमात सहभागी झाल्याचे वर्ष:

सहभागी झालेल्या महाविद्यालयाचे नाव:

सांस्कृतिक स्पर्धामधील माहिती

(आंतरमहाविद्यालय/आंतरविद्यापीठ/राज्यस्तरीय/विभागीय/राष्ट्रीय/आंतरराष्ट्रीय पारीतोषिके):

५. खेळ

आंतरमहाविद्यालयीन कार्यक्रमात सहभागी झाल्याचे वर्ष:

सहभागी झालेल्या महाविद्यालयाचे नाव:

क्रीडा स्पर्धामधील माहिती

(आंतरमहाविद्यालय/आंतरविद्यापीठ/राज्यस्तरीय/विभागीय/राष्ट्रीय/आंतरराष्ट्रीय पारीतोषिके):

६. इतर कार्यक्षमता/पारितोषिके (सविस्तर तपशील द्यावा):

मी असे प्रमाणित करतो की, महाराष्ट्र शासन राजपत्र, मंगळवार, दि. २८ नोव्हेंबर, २०१७, सन २०१७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्र. २८ व उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय मुंबई-३२, महाराष्ट्र शासन क्रमांक-बुआमा-२०१७/प्र.क्र.३७६/विशि-३ दि. ३०.११.२०१७ अन्वये ..... या विद्यार्थ्यांची/विद्यार्थिनींची ..... या परिसंस्थेच्या/महाविद्यालयाच्या विद्यार्थी परिषदेच्या सचिवपदी निवड झाली आहे. मी असेही प्रमाणित करतो की, सदर विद्यार्थी/विद्यार्थिनींची वरील सर्व माहिती सत्य व खरी आहे आणि कलम (४)(क) नुसार विद्यापीठ विद्यार्थी प्रतिनिधी परिषदेसाठी आवश्यक असलेली विद्यार्थ्यांची संमती घेण्यात आली आहे.

उमेदवाराची सही

(प्राचार्य/प्रमुख यांच्यासमोर

निवडून आलेल्या उमेदवाराची सही

घेण्यात आली)

संस्था/महाविद्यालयाची मोहर/शिक्का

संस्था प्रमुखाची सही व

मोहर/शिक्का

टिप्पणी : गुणपत्रिका, गुणवत्तेचा दाखला, प्रमाणपत्रे इत्यादीच्या सत्यप्रती सोबत जोडणे अत्यावश्यक आहे. अन्यथा निवडीसाठी सदर माहिती विचारात घेतली जाणार नाही.

भाग: १

कलम २ (क) (पाच) नुसार प्रत्येक विद्यापीठ विभागातून एक विद्यार्थी नामनिर्देशित करण्यासाठीचे नमुना पत्र

विद्यार्थ्याचे पूर्ण नाव : .....

(आडनावाने सुरुवात)

विषय : .....

वर्ग व तुकडी : .....

हजेरी क्रमांक : .....

जन्मतारीख : .....

घरचा पत्ता : .....

दूरध्वनी क्रमांक : .....

ई-मेल : .....

विभागाची माहिती : .....

विभागाचे नाव : .....

विभागप्रमुखांचे नाव : .....

विभागाचा कार्यालयीन : .....

दूरध्वनी क्रमांक : .....

विभागप्रमुखांचा : .....

भ्रमणध्वनी क्रमांक : .....

शैक्षणिक माहिती : .....

विषय : .....

मुख्य विषय : .....

पदवी परीक्षेचे माहिती : .....

पदवी परीक्षेचे नाव : .....

पदवी परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या विद्यापीठाचे नाव: .....

पास झालेले वर्ष : .....

परीक्षेचा बैठक क्रमांक : .....

टक्केवारी (जीपीए/सीजीपीए) : .....

दर्जा/श्रेणी : .....

अभ्यासक्रम/अभ्यासबाह्य व : .....

इतर कार्यक्षमतेची माहिती : .....

विद्यार्थ्याची सही

संचालक/प्रमुखांची सही
विभागाच्या शिक्यासह

टीप :

१. विद्यार्थ्यांची गुणपत्रिकेची सत्यप्रत जोडणे.
२. चालु किंवा यंदाचे शैक्षणिक वर्ष दर्शविणा-या ओळख पत्राची सत्यप्रत जोडणे.
३. विद्यार्थ्यांची गुणवत्ता दर्शविणारी यादी जोडणे.
४. गुणवत्ता यादीमध्ये असणा-या व विद्यार्थी परिषदेमध्ये सहभागी होऊ न इच्छिणा-या सर्व विद्यार्थ्यांचे ना हरकत प्रमाणपत्र (N.O.C.) जोडणे.
५. सदर नमुना पत्राबरोबर विभाग प्रमुखांनी विभागामधील विद्यार्थ्यांचे /विद्यार्थीनींचे नाव आपल्या नाममुद्रितपत्र/शीर्षपत्रकावर (Letter Head) नमुद करून पाठवावे.

भाग: २

कलम (२)(क)(सहा) नुसार विद्यापीठ विभागातून विद्यार्थीनीचे नामनिर्देशन
करण्यासाठीचे नमुना पत्र

विद्यार्थीनीचे पूर्ण नाव : .....

(आडनावाने सुरुवात)

विषय : .....

वर्ग व तुकडी : .....

हजेरी क्रमांक : .....

जन्मतारीख : .....

घरचा पत्ता : .....

दूरध्वनी क्रमांक : .....

ई-मेल : .....

विभागाची माहिती : .....

विभागाचे नाव : .....

विभागप्रमुखांचे नाव : .....

विभागाचा कार्यालयीन : .....

दूरध्वनी क्रमांक : .....

विभागप्रमुखांचा : .....

भ्रमणध्वनी क्रमांक : .....

शैक्षणिक माहिती : .....

विषय : .....

मुख्य विषय : .....

पदवी परीक्षेचे माहिती : .....

पदवी परीक्षेचे नाव : .....

पदवी परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या विद्यापीठाचे नाव: .....

पास झालेले वर्ष : .....

परीक्षेचा बैठक क्रमांक : .....

टक्केवारी (जीपीए/सीजीपीए) : .....

दर्जा/श्रेणी : .....

अभ्यासक्रम/अभ्यासबाह्य व : .....

इतर कार्यक्षमतेची माहिती : .....

विद्यार्थ्यांनीची सही : .....

संचालक/प्रमुखांची सही
विभागाच्या शिक्क्यासह

टिप : .....

१. विद्यार्थीनींची गुणपत्रिकेची सत्यप्रत जोडणे.

२. चालु किंवा यंदाचे शैक्षणिक वर्ष दर्शविणा-या ओळख पत्राची सत्यप्रत जोडणे.

३. अभ्यासक्रम/अभ्यासबाह्य व इतर कार्यक्षमतेच्या प्रमाणपत्रांची सत्यप्रत जोडणे.

४. सदर नमुना पत्राबरोबर विभाग प्रमुखांनी विभागामधील विद्यार्थीनींची नावे आपल्या नाममुद्रितपत्र/शीर्षपत्रकावर

(Letter Head) नमुद करून पाठवावीत.

सत्यमेव जयते

भाग छार-१०४-१

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग चार, नोव्हेंबर १८, १०१७/अघावण ७, शके १९३९

त्याअधी, आता, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ च्या खंड (१) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, याद्वारे, पुढील अध्यादेश प्रख्यापित करीत आहेत :-

१. (१) या अध्यादेशास, महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) अध्यादेश, २०१७ असे म्हणावे.
(२) तो, तात्काळ अंमलात येईल.

२. महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ (यात यापुढे ज्याचा निर्देश "मुख्य अधिनियम" २०१७ या असा करण्यात आला आहे) याच्या कलम ३० मध्ये, पोट-कलम (४) नंतर, पुढील परंतुक जादा दाखल करावा :-

"परंतु, या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या लागतनंतर व्यवस्थापन परिषदेच्या प्रारंभीच्या मुदतीसाठी, खंड (ब), (छ), (ज) व (झ) खालील प्रयोगांमधील उमेदवाराच्या निवडणुकांकरिता उक्त खंडान्वये राखीव प्रयोगांचे आळीपाळीने देण्यात येणारे आरक्षण हे, कुलगुरूकडून चिड्ड्या दाऊन काढलेल्या सोडतीद्वारे ठरविण्यात येईल, आणि अशा चिड्ड्यांची सोडत काढताना, प्रत्येक राखीव प्रयोगांतील व्यक्तीला व्यवस्थापन परिषदेवर प्रतिनिधित्व मिळेल, याची सुनिश्चिती करण्यात येईल."

३. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ६२ मध्ये, पोट-कलम (२) नंतर, पुढील परंतुक जादा दाखल करण्यात येईल :-

"परंतु, या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या लागतनंतर विद्यापीठ प्राधिकरणाच्या प्रारंभिक मुदतीसाठी निवडणुक, नामनिर्देशन व स्वीकृतीची प्रक्रिया अशा प्रारंभाच्या दिनांकानंतर लागू पडेल्या २८ फेब्रुवारीच्या आत पूर्ण करण्यात येईल."

४. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ९९ नंतर, पुढील कलम जादा दाखल करण्यात येईल :-

सं. २०१७ चा
महाराष्ट्र
अधिनियम क्रमांक
६ याच्या नवीन
कलम ९९क
समाविष्ट करणे

विद्यार्थी परिषद घटित करण्यासाठी तात्पुरती तरतूद. "९९क. कलम ९९ मध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षासाठी, विद्यार्थी परिषद घटित करण्याच्या संघर्षात, पुढील तरतूद लागू होईल :-

(१) विद्यार्थ्यांच्या कल्याणाकरिता आणि अधिक चांगल्या प्रकारच्या सामुदायिक जीवनासाठी वेगवेगळ्या विद्यार्थी संघटनांच्या पाठ्येतर कार्यक्रमांचे प्रचालन करण्याकरिता व त्याबाबतून समन्वय साधण्याकरिता, पोट-कलम (४) मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आल्याप्रमाणे, एक विद्यापीठ विद्यार्थी परिषद असेल, विद्यापीठाच्या विभागासाठी, एक विद्यापीठ विभाग विद्यार्थी परिषद असेल आणि विद्यापीठाच्या प्रत्येक संचालित महाविद्यालयासाठी किंवा परिसंस्थेसाठी किंवा प्रत्येक संलग्न महाविद्यालयासाठी, एक विद्यार्थी परिषद असेल. या परिषदा राजकीय दृष्टीकोनांमध्ये भाग घेणार नाहीत.

(२) (क) विद्यापीठ विभाग विद्यार्थी परिषदेत पुढील सदस्यांचा समावेश असेल :-

- (एक) कुलगुरू-अध्यक्ष ;
- (दोन) विद्यार्थी विकास संचालक-सभापती ;
- (तीन) संचालक, क्रीडा व शारीरिक ;
- (चार) संचालक, राष्ट्रीय सेवा योजना ;

(पाच) मागील पदवी परोक्षेत ज्याने विद्याविषयक गुणवत्ता दर्शविली आहे आणि जो एखाद्या विद्यापीठात, परिसंस्थेत किंवा विभागात किंवा संचालित महाविद्यालयात पूर्ण वेळ अध्यासक पार पाडीत आहे असा, कुलगुरूने नामनिर्देशित केलेला प्रत्येक विद्यापीठ विभागातील एक विद्यार्थी ;

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग चार, नोव्हेंबर २८, २०१७/अग्रहायण ७, शके १९३९

3

(सहा) प्र-कुलगुरूने नामनिर्देशित केलेल्या दोन विद्यार्थिनी आणि जर प्र-कुलगुरू नसेल तर, कुलगुरू दोन विद्यार्थिनींना नामनिर्देशित करील.

(ख) प्रत्येक परिसंस्थेच्या, संघीय महाविद्यालयाच्या किंवा संलग्न महाविद्यालयाच्या विद्यार्थी परिषदेत पुढील सदस्यांचा समावेश असेल :-

(एक) प्राचार्य-सभापती ;

(दोन) प्राचार्याने नामनिर्देशित केलेला एक अध्यापक ;

(तीन) राष्ट्रीय छात्र सेनेचा प्रभारी अध्यापक ;

(चार) राष्ट्रीय सेवा योजनेचा कार्यक्रम अधिकारी ;

(पाच) मागील वर्षी घेण्यात आलेल्या परीक्षेत ज्याने विद्याविषयक मूल्यता दर्शविली आहे आणि महाविद्यालयात जा पूर्ण वेळ अभ्यासक्रम पार पाडत आहे असा, प्राचार्याने नामनिर्देशित केलेला प्रत्येक वर्गातील एक विद्यार्थी ;

(सहा) संचालक, क्रीडा व शारीरिक शिक्षण, कोणताही असल्यास ;

(सात) ज्याने लक्षणीय यश मिळविले आहे असा, प्राचार्याने नामनिर्देशित केलेला पुढील क्षेत्रातील प्रत्येकी एक विद्यार्थी :-

(१) क्रीडा ;

(२) राष्ट्रीय सेवा योजना आणि प्रौढ शिक्षण ;

(३) राष्ट्रीय छात्र सेना ;

(४) सांस्कृतिक कार्य ;

(आठ) प्राचार्याने नामनिर्देशित केलेल्या दोन विद्यार्थिनी ;

परंतु, प्रयोग (सात) व (आठ) मधील दोन विद्यार्थी, अनुसूचित जाती किंवा अनुसूचित जमाती किंवा विमुक्त जाती किंवा भटक्या जमाती किंवा इतर मागासवर्ग यांमधील असतील.

(३) या दोन्ही परिषदांचे विद्यार्थी सदस्य आपल्यामधूनच संबंधित परिषदेचा सचिव निवडतील.

(४) (क) या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या दिनांकाच्या लागतपूर्वी अंमलात असलेल्या परिनिषमद्वारे विहित करण्यात आल्याप्रमाणे पोट-कलम (३) खालील स्मरित परिषदांच्या सचिवांमधून निवड करून त्याद्वारे नामनिर्देशित करण्यात आलेल्या पंधराहून अधिक नसतील अशा व्यक्तींचा समावेश असलेली एक विद्यापीठ विद्यार्थी परिषद असेल ;

परंतु, यापैकी प्रत्येकी किमान एक जागा पुढील वर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी राखून ठेवण्यात येईल :-

(एक) अनुसूचित जाती ;

(दोन) अनुसूचित जमाती ;

(तीन) विमुक्त जाती किंवा भटक्या जमाती ;

(चार) इतर मागासवर्ग ; आणि

(पाच) एक जागा विद्यार्थीनींसाठी,

उरलेल्या जागांचे जिल्हानिहाय वाटप करण्यात येईल ;

परंतु आणखी असे को, निवड करून त्याद्वारे नामनिर्देशित करण्याकरिता, शैक्षणिक कामगिरी, राष्ट्रीय छात्रसेना, राष्ट्रीय सेवा योजना व प्रौढ शिक्षण, सांस्कृतिक कार्य किंवा या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या दिनांकाच्या लागतपूर्वी अंमलात असलेल्या परिनिषमद्वारे विहित करण्यात येतील अशी इतर कावे यांमधील सहभाग यासंबंधातील तपशील विचारात घेण्यात येईल.

(ख) अशाप्रकारे रचना करण्यात आलेली विद्यापीठ विद्यार्थी परिषद, स्वतःच आपला सभापती व सचिव निवडतील ;

97

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग चार, नोव्हेंबर २८, २०१७/अध्यापक ७, शके १९३९

(ग) विद्यापीठ विद्यार्थी परिषदेच्या प्रत्येक बैठकीमध्ये कुलगुरू हा, अध्यक्षस्थानी असून बघित करणयात येतील असे इतर अधिकारी या बैठकीला उपस्थित असतील

(५) कोणताही विद्यार्थी त्याची पूर्ण वेळ विद्यार्थी म्हणून नावनोंदणी झाली असेल तरच कोणत्याही विद्यार्थी परिषदेचा सदस्य असण्यास किंवा सदस्य म्हणून घालू राहण्यास पात्र असेल.

(६) २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षाकरिता विद्यार्थी परिषदेच्या विद्यार्थी सदस्यांचे नामनिर्देशन व्यवस्थापन परिषदेने निश्चित केल्या जाणाऱ्या दिनांकास करणयात येईल. नामनिर्देशित विद्यार्थी सदस्यांचा पदावधी हा नामनिर्देशनाच्या दिनांकापासून सुरू होईल आणि तो पदावधी, दरम्यानच्या कालावधीत अधिनियमाद्वारे किंवा तदन्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या कोणत्याही निरहंता त्यांनी आपल्यावर ओढवून घेतलेल्या नसतील तर, शैक्षणिक वर्षाच्या शेवटच्या दिनांकापर्यंत अंमलात असून, आणि त्यानंतर तो समाप्त होईल.

(७) परिषदेच्या एक-तृतीयांश सदस्य मिळून बैठकीची गणपूर्ती होईल. बैठकीचे कामकाज घालविण्यासंबंधीचे नियम व कार्यपद्धती आणि अशा इतर बाबी विहित करणयात येतील त्याप्रमाणे असतील. परिषदेची दर तीन महिन्यांमध्ये किमान एक बैठक होईल."

सन २०१७ चा महााराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ६ याच्या कलम १०९ च्या सुधारणा. ५. मुख्य अधिनियमाच्या कलम १०९ च्या, पोट-कलम (३) मध्ये, खंड (घ) मधील, विद्यमान परंतुकांतर, पुढील परंतुक समाविष्ट करणयात येईल :-
 "परंतु आणखी असे की, विद्यापीठास नवीन महाविद्यालय सुरू करण्यासाठी परवानगी मागणाऱ्या अजावर निर्णय घेणे सोयीने व्हावे यासाठी, या अधिनियमाच्या, प्रारंभाच्या लगतनंतरच्या पहिल्या शैक्षणिक वर्षासाठी यासोबतच्या तरक्याच्या स्तंभ (२) मध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे, पोट-कलम (३) च्या खंड (क), (ग) आणि (घ) यांमध्ये निर्देशिलेले दिनांक हे उक्त तरक्यामध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे घाबरणयात येतील :-

तक्ता		
खंड	विद्यमान तरतुदीमधील दिनांक	२०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षाकरिता दिनांक
(१)	(२)	(३)
(क)	वर्षाच्या सप्टेंबर महिन्याच्या शेवटच्या दिवस	१५ डिसेंबर २०१७
(ग)	वर्षाच्या ३० नोव्हेंबर रोजी किंवा त्यापूर्वी	१५ जानेवारी २०१८ पूर्वी
(घ)	लगेच पुढच्या वर्षाच्या ३१ जानेवारी रोजी किंवा त्यापूर्वी	२८ फेब्रुवारी २०१८ पूर्वी "

सन २०१७ चा महााराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ६ याच्या कलम १४६ च्या सुधारणा. ६. मुख्य अधिनियमाच्या कलम १४६ मध्ये, पोट-कलम (१) ऐवजी, पुढील पोट-कलम दाखल करणयात येईल :-

"(१) विद्यमान विद्यापीठाचे प्रत्येक प्राधिकरण हे, व्यवहार्य असून तेधवर, परंतु २८ फेब्रुवारी २०१८ च्या अशा मुदतीच्या आत या अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार पुनर्घटित करणयात येईल असे प्रत्येक प्राधिकरण हे, कुलगुरू अधिसूचनेद्वारे, विद्योवेळी विनिर्दिष्ट करील अशा दिनांकापासून पुनर्घटित करणयात आले असल्याचे मानणयात येईल."

निवेदन

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ (२०१७ चा महा. ६) हा, दिनांक १ मार्च २०१७ पासून अंमलात आला आहे. अशा प्रारंभानंतर, उक्त अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार विद्यापीठाची विविध प्राधिकरणे व मंडळे घटित करणे आवश्यक आहे. अधिनियमाच्या कलम १०९ मध्ये अंतर्भूत असल्याप्रमाणे, नवीन महाविद्यालय सुरू करण्याबद्दलच्या परवानग्या दिल्या जात आहेत, याचीदेखील सुनिश्चिती करणे आवश्यक आहे. तथापि, विद्यापीठांना अधिनियमाच्या तरतुदीची अंमलबजावणी करताना प्रारंभिक अडचणींना तोंड द्यावे लागत असून त्यामुळे विद्यापीठ प्राधिकरणे व मंडळे घटित करण्यामध्ये उशीर होत असल्याचे राज्य शासनाच्या निदर्शनास आणून देण्यात आले आहे. म्हणून, उक्त अधिनियमात तात्काळ सुधारणा करणे इष्ट वाटते.

२. प्रस्तावित सुधारणांची ठळक वैशिष्ट्ये पुढीलप्रमाणे आहेत :-

(एक) कलम ३० ची सुधारणा.—ज्यवस्थापन परिषदेवर सर्व राष्ट्रीय प्रयोगांतील व्यक्तींना यथाचित प्रतिनिधित्व मिळेल याची सुनिश्चिती करण्यासाठी, उक्त कलम ३० च्या पोट-कलम (४) च्या खंड (घ), (छ), (ज) व (झ) यांअन्वये निवडून आलेल्या सदस्यांच्या बाबतीत, प्रारंभिक आरक्षण बिंदू चिन्हा टाकून काढलेल्या सोडतीद्वारे निश्चित करण्याचा अधिकार कुलगुरूला प्रदान करण्याचे प्रस्तावित केले आहे.

(दोन) कलम ६२ ची सुधारणा.—प्रारंभिक मुदतीसाठी विद्यापीठाच्या प्राधिकरणाच्या सदस्यांची निवडणूक, नामनिर्देशन व स्वीकृतीची प्रक्रिया पूर्ण करणे विद्यापीठांना शक्य व्हावे यासाठी निवडणूक, नामनिर्देशन व स्वीकृतीची प्रक्रिया पूर्ण करण्यासाठीचा अंतिम दिनांक हा, ३० नोव्हेंबरवरून २८ फेब्रुवारी २०१८ पर्यंत तात्पुरता वाढविण्याचे प्रस्तावित केले आहे.

(तीन) नवीन कलम ९९क समाविष्ट करणे.—विद्यार्थ्यांचे लोकशाही हक्क सुनिश्चित करण्याच्या दृष्टीने, नवीन कलम ९९क समाविष्ट करून त्याद्वारे २०१७-२०१८ या शैक्षणिक वर्षासाठी विद्यार्थी परिषद घटित करण्याकरिता तरतुदी करण्याचे प्रस्तावित केले आहे.

(चार) कलम १०९ ची सुधारणा.—विद्यापीठांना सादर केलेल्या सम्यक योजनांच्या, मुद्दांवरील महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोगाच्या तज्ज्ञ समितीची शिफारस अंमलात आणण्यात येत असल्याची सुनिश्चिती करण्यासाठी, २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षाकरिता नवीन महाविद्यालये सुरू करण्याची परवानगी देण्यासाठी आणून दिलेल्या कालमर्यादित सुधारणा करण्यात येत आहे.

३. राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही आणि उपरोक्त प्रयोजनांसाठी, महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ (२०१७ चा महा. ६) यात सुधारणा करण्यासाठी महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जोमूळे आवश्यक आहे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे, म्हणून, हा अध्यादेश प्रख्यापित करण्यात येत आहे.

मुंबई,
दिनांक २६ नोव्हेंबर २०१७.

चे. विद्यासागर राव,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सीताराम कुटे,
शासनाचे अपर मुख्य सचिव.

१६८

पुपरा-
६.१.१७

ई-मेल द्वारे

महाराष्ट्र शासन

क्रमांक - वृ.आमा-२०१७/म.क्र.३७६/विशि-३

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंजालय, मुंबई-३२

दिनांक :- ३०.११.२०१७

प्रति,

कुलगुरु/कुलसचिव,

सर्व अकृषी विद्यापीठे.

विषय - महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मध्ये कलम ३०(४), ६२(२),
१९, १०९ (३) व १४६(१) मध्ये सुधारणा अध्यादेशानुसार कार्यवाही करणेबाबत.

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ हा दि.१ मार्च, २०१७ पासून अंमलात आला आहे. उक्त अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार विद्यापीठांची विविध प्राधिकरणे व मंडळे घटित करणे आवश्यक आहे. अधिनियमाच्या कलम १०९ मध्ये अंतर्भूत असल्याप्रमाणे, नविन महाविद्यालये सुरू करण्याबद्दलच्या परवानग्या दिल्या जात आहेत. याची देखील सुनिश्चिती करणे आवश्यक आहे. तथापि, विद्यापीठांना अधिनियमाच्या तरतुदीची अंमलबजावणी करतांना प्रारंभिक अडचणींना तोंड द्यावे लागत असल्यामुळे विद्यापीठ प्राधिकरण व मंडळे घटित करण्यामध्ये उशीर होत असल्याचे राज्य शासनाने निदर्शनास आले. म्हणून उक्त अधिनियमात खालील सुधारणा करण्यात आल्या आहेत.

१. कलम ३० ची सुधारणा:- व्यवस्थापन परिषदेवर सर्व राष्ट्रीय प्रवर्गातील व्यक्तींना यथोचित प्रतिनिधित्व मिळेल याची सुनिश्चिती करण्यासाठी, उक्त कलम ३० च्या पोटकलम (४) च्या खंड (च), (छ), (ज) व (झ) या अन्वये निवडून आलेल्या सदस्यांच्या बाबतीत प्रारंभिक आरक्षण बिंदू चिह्न्या टाकून काढलेल्या सोडतीद्वारे निश्चित करण्याचा अधिकार कुलगुरूंना प्रदान करण्यात आला आहे.
२. कलम ६२ ची सुधारणा:- प्रारंभिक मुदतीसाठी विद्यापीठाच्या प्राधिकरणाच्या सदस्यांची निवडणूक, नामनिर्देशन व स्विकृतीची प्रक्रीया पूर्ण करणे विद्यापीठांना शक्य व्हावे यासाठी निवडणूक, नामनिर्देशन व स्विकृतीची प्रक्रीया पूर्ण करण्यासाठीचा अंतिम दिनांक हा ३० नोव्हेंबर वरून दि.२८ फेब्रुवारी, २०१८ पर्यंत तात्पुरता वाढविण्याची सुधारणा करण्यात आली आहे.
३. नविन कलम ९९ (क) समाविष्ट करणे:- विद्यार्थ्यांचे लोकशाही हक्क सुनिश्चित करण्याच्या दृष्टीने ९९ (क) समाविष्ट करून त्याद्वारे २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षासाठी विद्यार्थी परिषद घटित करण्याकरिता तरतुदीची सुधारणा करण्यात आली आहे.
४. कलम १०९ ची सुधारणा:- विद्यापीठाने सदर केलेल्या सम्यक योजनेच्या मुद्द्यावर महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोगाच्या (माहेड) बैठकीत मान्य झाल्याप्रमाणे दि. ९ ऑक्टोबर, २०१७ च्या शासन मिर्णयान्वये तज्ञ समितीची नियुक्ती करण्यात आली होती. सदर समितीने केलेल्या शिफारसी माहेडने स्विकारल्याबाबतचे इतिवृत्त यासांबत जोडले आहे. सदर शिफारशी अंमलात आणण्यात येत असल्याची सुनिश्चिती करण्यासाठी २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षाकरिता

नवीन महाविद्यालये सुरु करण्याकरीता परवानगी देण्यासाठी आखून दिलेल्या कालमर्यादेत सुधारणा करण्यात आली आहे. सबब सर्व अकृषी विद्यापीठांनी या बदलाची नोंद घेऊन सुधारीत कालबद्ध कार्यक्रमानुसार नवीन बिंदूंसह सर्व बिंदूसाठी नव्याने जाहिरात प्रसिद्ध करून इच्छुक संस्थांकडून प्रस्ताव मागविण्याबाबतची कार्यवाही करावी. तसेच ज्या संस्थांनी यापूर्वी विद्यापीठाकडे अर्ज सादर केलेले असतील अशा संस्थांनी पुन्हा अर्ज सादर करण्याची आवश्यकता राहणार नाही व त्यांनी यापूर्वी सादर केलेले अर्ज विचारात घेतले जातील याची नोंद घ्यावी व तसा जाहिरातीत खुलासा करावा. विद्यापीठांनी केलेल्या कार्यवाहीचा कालबद्ध अहवाल या कार्यालयास सादर करावा.

५. कलम १४६ (१) ची सुधारणा:- विद्यमान विद्यापीठाचे प्रत्येक प्राधिकरण हे व्यक्तीसह असलेले तेथवर, परंतु २८ फेब्रुवारी, २०१८ च्या अशा मुदतीच्या आत या अधिनियमाच्या तरतूदीनुसार पुनर्घटित करण्यात येईल अशी सुधारणा करण्यात आली आहे.

तरी, सर्व अकृषी विद्यापीठांनी महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मधील उपरांका नमूद सुधारणांच्या अनुषंगाने आखून दिलेल्या कालमर्यादेत योग्य ती कार्यवाही करावी.

सहपत्र- वरीलप्रमाणे.

आपना,

(सिद्धार्थ खरात)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
मा. मंत्री, (उ.व.तं.शि) यांचे विशेष कार्य अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई
मा. राज्यमंत्री, (उ.व.तं.शि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
मा. अप्पर मुख्य सचिव, (उ.व.तं.शि) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे.
संचालक, तंत्र शिक्षण, मुंबई
सर्व सह संचालक, उच्च शिक्षण

94

UNIVERSITY OF MUMBAI
NO.VCD./SW/14/OF 2000

Sub: Direction of the Vice-Chancellor under
Section 14(8) of the Maharashtra Universities Act, 1994.

Ref: Formation of University Students' Council, University Students' Council and Students' Council of each institutions conducted colleges and affiliated colleges under section 40 of the Maharashtra Universities Act, 1994 and the Maharashtra Universities (Amendment) Bill 2000 C.L.A. Bill No. XLIV of 2000, This Act may be called the Maharashtra Universities (Amendment & Continuance) Act, 2000 (Mah. Ord. IX of 2000).

WHEREAS the Maharashtra Legislature has passed the Maharashtra Universities Act, 1994 with a view to provide among others for representation of students in various bodies of the University to take measures for curbing or for eradicating undesirable non-academic influence detrimental to maintenance of discipline and standards of education and academic excellence in the University and to provide for matter connected with or incidental thereto in the Non-Agricultural Universities in the State which was assented to by the Governor of Maharashtra on 21st July, 1994, and same came into force with effect from 22nd July, 1994;

AND

WHEREAS Section 40(1) provides that there shall be a University Students' Council as specified in sub-section (4) a University Departments Students' Council for post-graduate Departments of the University and a Students' Council for each conducted colleges of institutions of the University of each affiliated colleges, to look after the welfare of the students and to promote and co-ordinate the extra-curricular activities of different students' associations for better corporate life, which shall not engage in political activities.

AND

WHEREAS the matter of formation of the University Students' Council, University Departments Students' Council and Students' Council for each institutions, conducted colleges of affiliated colleges under the provision of section 40 of the Maharashtra Act 1994 has now become expedient in view of section 114(1) of the aforesaid Act;

AND

WHEREAS Statutes 169 to 174 relating to the Students' Council made under Section 34 of the Mumbai Universities Act, 1974 and statutes 174A to 174N Relating to rules of procedure and conduct of business to be followed at the meeting of the Students' Council and the Students' Executive Union made under Section 34(4) of the Mumbai University Act, 1974 are inconsistent with the provision containing in the Maharashtra Universities Act, 1994.

AND

WHEREAS Section 27(1) of Maharashtra Universities Act, 1994 provides that the Management Council shall be the Principal executive authority to formulate statutes and forward the same to the Senate for approval and make Ordinances to administer the affairs of the University and shall carry out all such duties which are not specifically assigned to any other authorities;

20

::3::

(3) that the respective Students' Council as mentioned of Section 40(2)(a) and (b) of the Maharashtra Universities Act, 1994 shall be formed by the President and the Chairman respectively as the case may be, on a date to be fixed by the Vice-Chancellor and communicated by the Director of Students' Welfare for the academic year, after having obtained the consent of the concerned students to be nominated on the respective Students' Council.

(4) that the election of Secretary of each of the respective Students' Council as mentioned under Section 40(2)(a) and (b) of the Maharashtra Universities Act, 1994 shall take place on the seventh day after the formation of respective Students' Council and if the seventh day is a holiday then on the next working day after the seventh day.

(5) that the name of duly elected Secretaries of the respective students' council as mentioned under section 40(2)(a) and (b) of the Maharashtra Universities Act, 1994 shall be communicated in the prescribed form by the respective Chairman of the Students' Council as mentioned under the said section only if the said secretaries are willing to be a member of the University Students' Council, further specified under section 40(4)(a), if nominated by the Vice-Chancellor. These names shall be sent to the Director of Students' Welfare immediately after the election so as to reach the Director's Office not later than 10 days from the date of election and if the tenth day is a holiday then on the next working day after the tenth day;

(6) that there shall be a selection committee comprising of the following members viz.

a	Chairman
The Pro-Vice-Chancellor	
b	Two Deans of faculties nominated by the Management Council
c	Commanding Officer of either Group 'A' & 'B' NCC Of a person having adequate knowledge of NCC, such as a teacher who is also a part-time Officer of senior division NCC nominated by the Management Council.
d	Director of Adult & Continuing Education or NSS Co-ordinator or a person having adequate experience in the relevant field nominated by the Management Council.
e	The Director of Sports or a person having adequate knowledge in sports nominated by the Management Council.
f	Cultural Coordinator of the University or a person having adequate knowledge in the performing Arts/Fine Arts, nominated by the Management Council.
g	The Deputy Registrar, Backward Class Cell of the University or a person belonging to SC/ST or O.B.C. nominated by the Management Council.

Contd...4/-

- h One Lady Member nominated by the Management Council and in his absence, such other officer of the University nominated by the Vice-Chancellor (Member-Secretary)

The Committee shall meet within a week after receiving the communication forms mentioned at Sr. No. (5) above on a date, time and place fixed for the purpose of scrutinizing the aforesaid communication forms and for analyzing the information contained therein in the light of the performance in academic NCC/NSS /Adult Education Programme /other literacy programme, sports, cultural Activities and such other extra-curricular activities wherein following shall be the minimum eligibility criteria for considering the performance of the students in the activities listed below:

- a. SPORTS: A student must have participated at least once in either Inter-Collegiate or Inter-University Tournament.
- b. NATIONAL SERVICE SCHEME/ADULT EDUCATION/OTHER LITERACY PROGRAMME OF THE UNIVERSITY : A Student must have been enrolled and participated in the National Service Scheme programme by the college/University and completed prescribed hours work under the scheme OR a student must have been enrolled in an adult and continuing education and extension work project or any other literacy programme of the University, such as MPFL and must have completed the prescribed work previously in the academic year;
- c. NATIONAL CADET CORPS: A student must have been enrolled in the National Cadet Corps and attended at least 75 percent of the Parade and One camp organized by the NCC authority.
- d. CULTURAL ACTIVITIES A student must have participated in the Inter-Collegiate Competitions organized by the University in Dramatics, Elocution, Group Dance, Music, Painting etc or must have represented the University at any other competitions.

The aforesaid committee shall select not more than 15 students in various Categories and indicated below, in accordance with section 40(4)(a) of the Act, from amongst the Secretaries and respective Students' Council mentioned under section 40(2)(a)(b) of the Act, whose name are duly communicated to the Director of Students' Welfare as mentioned at Sr.No.(5) above to be recommended to the Vice-Chancellor for considering the same for nominating students on the University Students' Council mentioned under section 40(4) of the Maharashtra Universities Act, 1994.

- (i) One Student belonging to Scheduled Caste;
- (ii) One student belonging to Scheduled Tribes;
- (ii.(a) One student belonging to Denotified Tribes
- (ii.(b) One student belonging to Nomadic Tribes;
- (iii) One student belonging to other Backward Class;
- (iv) One Woman student;
- (v) One student from among the colleges in the District of Sindhudurg;

- (vi) One student from among the colleges in the District of Ratnagiri;
- (vii) One student from among the colleges in the District of Raigad;
- (viii) Two students from among the colleges in the District of Thane;
- (ix) Two students from among the colleges in the District of Suburban Mumbai;
- (x) Two students from among the colleges in the District of the city of Mumbai.

(7)that the Vice-Chancellor may request the Selection Committee mentioned above at Sr.No. (6) THEREAFTER to recommend a few more names if he deems it necessary and expedient in which case another meeting of the aforesaid Selection Committee shall be convened to select the required number of additional students from amongst the Secretaries of the Students' Council mentioned under section 40(2)(a) and (b) to be recommended to the Vice-Chancellor for reconsideration.

(8)that the University Students' Council shall be formed thereafter on a date fixed by the Management Council of the University for which the Vice-Chancellor shall nominate not more than 15 students from amongst the names suggested by the Selection Committee as mentioned above at Sr.No.(6) and (7) in accordance with section 40(4) (a) of the Act.

(9)that the students members of the University Students' Council so formed under the provisions of section 40(4)(a) of the Act, shall elect its own President and Secretary from amongst its student members after 21 clear days counted from the day of the formation of the University Students' Council under the provision of section 40(4)(b) of the Act, and if it is a holiday then on the next working day at its first meeting which shall be convened by the Director of Students' Welfare in consultation with the Vice-Chancellor;

(10)that the election, whenever conducted shall be held in accordance with the statutes 353 to 356,361,365,366,368 to 373,378 to 393 and that the Principal or the Director of Students' Welfare as the case may be, shall act as the Election Officer for the concerned elections, whenever conducted.

(11)that meeting of the University Students' Council formed under the provisions of the section 40(4) and the University Departments Students' Council formed under the provisions of section 40(2)(a) of the Act, shall be held on the University premises, unless the Vice-Chancellor otherwise directs while meeting of the Students' Council for each institution conducted colleges and affiliated colleges, unless the Principal otherwise direct and that one third of the members of the students' council formed under the provisions of section 40(2)(a) and provisions of section 40(4)(a) of the Act, shall constitute the quorum for meeting of the respective students council in accordance with provisions of section 40(7) of the Act, when before the commencement of the meeting the notice of the attendance at the meeting shall be taken and if there is no quorum the meeting shall forthwith be adjourned. The adjourned meeting shall be held on the same day and at the same place after the expiry of half and hour from the hour notified for the commencement of the original meeting. No quorum shall be required at such adjourned meeting.

All questions shall be decided by a majority of votes of the members present at the meeting by show of hands. In the case of an equality of votes, the person presiding over the meeting shall have second casting votes.

(12) that the Secretary of the respective Students' council formed under the provision of section 40(2)(a), section 40(2)(b) and section 40(4)(a) of the Act, shall issue notice of the meeting of the said Students' Council in consultation with the Vice-Chancellor or the Principal, as the case may be, and that such meeting shall be called at least once in every three months in accordance with the provisions of section 40(7) of the Act, wherein such proposals or matters as are connected with and are incidental to the welfare of the students which help in promoting and coordinating the extra-curricular activities of different students associations/societies for better corporate life shall be entertained and discussed at the meeting with the permission of the Vice-Chancellor or the Director of Students' Welfare or the Principal as the case may be;

(13) that the meeting of University Students' Council formed under the provision of section 40(4)(a) and (b) shall be presided over by the Vice-Chancellor and shall be attended by the Director of Students' Welfare. The Pro-Vice-Chancellor the Registrar and such other officer/s of the University shall also attend the meeting when their presence may be required at the meeting on the order of the Vice-Chancellor, in accordance with the provisions of section 40(4)(a) (c) of the Act. In the absence, of both the Vice-Chancellor and the President elected under the provisions of section 40(4)(b) of the Act. In the absence of the Vice-Chancellor, the President elected under the provisions of section 40(4)(b) of the Act, shall preside over the meeting of the University Students' Council formed under section 40(4)(b) of the Act, the members of the University Students' Council present at the meeting shall elect a person from amongst them to preside over the said meeting while the meeting of the University Department Students' Council formed under the provisions of section 40(2)(a) shall be presided over by the Vice-Chancellor or by the Director of Students' Welfare in the absence of the Vice-Chancellor or by a person from amongst the members of the University Departments Students' council nominated by the Vice-Chancellor for that purpose and that the meeting of the Students' Council for each institutions, conducted colleges and affiliated colleges formed under the provisions of section 40(2)(b) of the Act, shall be presided over by the concerned Principal or a person from amongst the member of such Students' Council formed under the provisions of section 40(2)(b) of the Act, nominated by the Principal for that purpose;

(14) The concerned Secretaries of the Students' Councils formed under the provisions of section 40(2)(a) 40(a)(b) and section 40(4) (a) of the Act, shall record and maintain the minutes of the meeting of the respective Students' council soon after the meeting of the University Students' Council formed under section 40(2)(a) of the Act is over, the concerned Secretary shall form the Draft Minutes for approval of the person who presided the said meeting through the Director of Students' Welfare. The Secretary of the Students' Council for each institution conducted colleges and affiliated colleges shall forward the

draft minutes for approval of the Principal of the college or the person who presided over the said meeting, if the Principal was absent for the said meeting. The approved minutes shall then be sent to the concerned members as the case may be, for their information and record.

(15) that the function of the Students' Council formed under the provisions of section 40(2)(a), section 40(2)(b) and section 40(4)(a) and (b) of the Act, with reference to section 41 of the Maharashtra Universities Act, 1994 shall be :

- (i) To organize, supervise and co-ordinate the activities of the different Students' Associations, Societies and such other organizations such as Dance and Music Society, Debate and Elocution Society, Dramatics Society, Film and Photography Society etc., formation and functioning of which will be as decided in the meeting of the respective Students' Council as per the requirement of the respective activities and as approved by the appropriate authorities/Officials/Officers.
- (ii) To recommend to the appropriate authorities/officers, the financial allocation to be made for the activities to be undertaken under the relevant budgetary heads.
- (iii) To allocate funds for the different activities of the Students Associations, Societies and other organizations, as sanctioned by the appropriate authorities/officers/officers.
- (iv) To submit an annual report of its work, together with a statement of its accounts to the appropriate authorities/officers/Officers on or before the date to be fixed for the same time to time.
- (v) To make recommendations to the appropriate authorities Officials/officers in respect of any matter affecting the corporate life of welfare of the students.
- (vi) To make recommendation to the appropriate authorities Officials/Officers regarding the existing facilities for institutions and
- (vii) To make recommendation to the appropriate authorities/Officials /Officers for setting the genuine grievance of the students.

These directions come into force with immediate effect and shall remain in operation till such time as the statutes are made in these respects in accordance with the provision of the Maharashtra Universities Act, 1994 and Maharashtra Universities (Amendment) Ordinance 2000 (Mah. Ord. IX of 2000) pertaining to the formation of Students' Council assented to the Chancellor.

Sd/-

Mumbai 400 032
Date : 15 /01/2018

VICE-CHANCELLOR

Contd...8/-

(ix) STUDENTS COUNCIL

(Under Section 34 of the Act)

S. 169. (1) For purposes of this Statute, 'class' means a body of students in a college or recognized institution, undergoing a course of instruction leading to a University examination in a Faculty.

(2) Each class shall elect one representative on the Electoral College. Such a representative shall hereinafter be called as 'Class Representative'

(3) Election for forming the Electoral College shall be held by ballot, on the basis of the principle of simple majority vote.

(4) The Vice-chancellor shall fix and announce a date for holding the election of Class Representatives which shall, in any case be not later than 45 days from the commencement of the academic year. The Principal of a College/Head of a Recognized Institution shall make the necessary arrangements for holding the elections on such notified date.

(5) The Electoral roll of a College/Recognized Institution shall consist of all the class representatives of that College/Institution. These class representatives, immediately on the seventh day after election of the class representatives held on the date notified under S.169 (4) and if it is a holiday, on the next working day after the seventh day, shall elect one from among themselves to be a member of the Students' Council to represent the College/Institution (hereinafter called the 'University Representatives') in a meetings to be convened by the Principal/Head of the Institutions.

(5A) A Notification regarding the election to the 'Class Representative' and the University representative' shall be sent to the College/Intuition simultaneously.

S.170. For the purpose of election of one student from each teaching Faculty of the University under Section 34(1)(iv) of the Act, for each teaching Faculty of the University, a separate electoral college consisting of one representative of each class in the University Departments covered by the Faculty in question shall be constituted.

---

*The Vice-Chancellor may only in extra-ordinary extreme circumstances which have arisen in the prescribed limit of 45 days and therefore it becomes impossible to hold the election, fix and announce the date beyond by the prescribed limit for reasons to be record.

Where the University faculties enroll students and conduct classes at a place outside, Greater Bombay, such students in such faculties at such places outside Greater Bombay shall constitute a separate class at their respective places and their representatives shall be a part of the Electoral College, consisting of Class Representatives.

The Vice-Chancellor shall fix a date for holding the election of Class Representatives of the respective faculties, which shall in any case not be later than 45 days from the commencement of the Academic year. The Vice-Chancellor may, only in extra-ordinarily extreme circumstances, which have risen in the prescribed limit of 45 days and therefore it has become impossible to hold election, fix and announce the date beyond the prescribed limit for reasons to be recorded.

The Vice-chancellor, in consultation with the Director of Students' Welfare, shall appoint any of Heads of the departments within the respective faculties and the respective places, as the case may be, to conduct elections of the Class Representative within the faculty.

These Class Representatives for separate faculties immediately on the 14th day after the date of election of the Class Representatives, and if it is a holiday, on the next working day after the 14th day shall elect one from among themselves to be a member of the Students' Council, in a meeting to be convened by the Director of Students' Welfare. The result of the election shall notify within three (3) days from the date of election.

S.171. (1) The election of Students' Council shall be held by ballot and in accordance with the system of proportional representation by means of a single transferable vote in the manner laid down in Statutes 353 to 394.

- (2) If a student, by virtue of his being a student of more than one college /Institution/Department, is elected as a member on the Students' Council from more than one College/Institution/Department, he shall at his option, to be exercised within 24 hours of the declaration of the results of the last election, retain his membership of the Students' Council from only college/Institution/Department and relinquish his membership [from the other or others. In such a case, the person who is next in order in the College/Institution Department in respect of which the membership has been relinquished, shall ipsofacto be deemed to be elected on the Students' Council.
- (3) In case, a student is contesting the election from more than one college on the Students' Council, he shall inform the Principal, Head of the College/Institution/Department concerned and in the case of election of only such students, at the time of counting, a note shall be kept of the first three candidates in order of preference.
- (4) No student shall be eligible to be a member of the Student's Council, if he has completed 25 years of age on the date of the election. In case an elected student completes the age of 25 years during his term of office, he shall cease to be a member on the Council on the day he attains the age of 25 years. He shall also cease to be such member if he fails to appear or pass at the next University Examination for which he was enrolled when he became member. If such a vacancy occurs during the session, it shall not be filled-up.
- (5) The name of the University Representative duly elected shall be communicated by the Principal/Head of the Institution to the Director of Students' Welfare immediately after the election so as to reach the office of the Director of Students' Welfare not later than 10 days from the date of election.
- (6) A Notification regarding the election of the Chairman, the Secretary of the Students' Council and the Students' Executive Union shall be issued by the Director of Students' Welfare within seven days from the final date of received names of the University Representative.
- (7) The Notification regarding the date of election of the office bearers of the Students' Council and the Students' Executive Union shall be issued respective of the fact that the date of election falls in Diwali Vacation or any other vacation.

S.172. (a) The Vice-chancellor shall appoint one student from each Faculty on the Students' Council, under the provisions of Section 34(1)(v) of the Act, who has secured the highest percentage of marks in the aggregate of all the subjects prescribed at the preceding degree examination/s in the faculty concerned from amongst those engaged in full-time post graduate studies in a University Department and or affiliated, conducted, constituent or autonomous college or a recognized institution and who are not above 25 years of age. Provided that such a candidate must have passed the examination within the minimum period prescribed for the degree course from the date of passing the qualifying examination for admission to the course leading to the said degree.

(b) The Vice-Chancellor shall nominate eight other members under Section 34(1)(vi), two from each of the four, activities, viz, (i) Sports, (ii) National Service Scheme, (iii) Nation Cadet Corps and (iv) Cultural Activities, on the recommendation of the appropriate authorities and/or the Director of Students' Welfare.

(c) The Vice-Chancellor will nominate two lady students.

S.173. In the first meeting of the Students' Council to be convened by the Directors of Students' Welfare, the student shall elect from amongst themselves the Chairman, the Secretary and Fourteen members of the Students' Executive Union under the provisions of Section 34(2)(iv) of the Act.

S.174. Fourteen members of the Council shall be elected on the Students' Executive union under the provisions of Section 34(2)(iv) of the Act, at the first meeting of the Council convened by the President of the Students' Council during each academic year.

For such election, a notice of election shall be sent at least 21 clear days before the date of the election, to the student-members of the Council inviting nomination from amongst themselves as under :-

(1) One member each to represent the activities mentioned below :-

- (i) Sports
- (ii) National Service Scheme
- (iii) National Cadet Corps
- (iv) Cultural Activities.

(2) One Lady Student

(3) Nine others.

The election shall be held in the meeting of the Students' Council in the manner prescribed by Statutes No.378-394.

For purposes of this Statute, members of the Council representing the four activities shall be those who have participated in one or more of the four activities mentioned in section 34(1)(vi) of the Act at least, in the manner given below :-

- (i) **Sports :** A student must have participated at least once in either Inter-collegiate or Inter-University Tournaments.
- (ii) **A National Service Scheme:** A student must have participated in the National Service Scheme programmes organized by the College or university and attended prescribed hours of works under the scheme.

- 24

6

2

634

16

—

20

20

::5::

S. 174 H. The meeting of the Students' Executive Union shall be presided over by the Chairman of the Union and, in his absence, by a member of the Union nominated by the Vice-Chancellor for the purpose.

S. 174 I. .....

S. 174 J. The Director of Students' Welfare shall issue notices of the meeting of the Students' Council and the Students' Executive Union.

S. 174 K. The Secretary of the Students' Council shall record and maintain the minutes of the meeting of the Council and of the Students' Executive Union.

S. 174 L. The minutes of the meeting of the Students' Council and the Students' Executive Union, shall ordinarily be placed for the confirmation of the Council or the Union, as the case may be, at their immediate next meeting.

S. 174 M. Soon after the meeting of the Students' Council or the Students' Executive Union is over, the Secretary shall forward the draft minutes for the approval of the Chairman of the meeting through the Director of Students' Welfare. The approved minutes shall be sent to the members of the Council or the Union as the case may be, for their information and record.

S. 174 N. For the purpose of Clauses (i) and (iii) of Section 34(5) of the Act, the following shall be the Students' Societies/Associations/Organisations functioning under the aegis of the Students' Council:-

1. Dance and Music Society
2. Debating and Elocution Society
3. Dramatics Society, and
4. Film and Photography Society

The composition and functions of the Students' Societies/Association shall be as prescribed by the Ordinances.

Note: If the technical queries will be seen or changes are required in the said circular, the same will be clarified by the Office the Department of Students' Welfare.

*****

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार

वर्ष ३, अंक ५६]

मंगळवार, नोव्हेंबर २८, २०१७/अग्रहायण ७, शके १९३९

[पृष्ठ ५, किंमत : रुपये २३.००

असाधारण क्रमांक १०४

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम,

अनुक्रमणिका

सन २०१७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २८.—महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ यात सुधारणा करण्याकरिता अध्यादेश.

पृष्ठे
१-५

उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक, मंत्रालय,
मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २८ नोव्हेंबर २०१७.

MAHARASHTRA ORDINANCE No. XXVIII OF 2017.

AN ORDINANCE

TO AMEND THE MAHARASHTRA PUBLIC UNIVERSITIES ACT, 2016.

सन २०१७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २८.

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ यात सुधारणा करण्याकरिता अध्यादेश.

ज्याअर्थी, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही ;

२०१७ चा
महा. ६. आणि ज्याअर्थी, यांत यापुढे दिलेल्या प्रयोजनासाठी महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ यात सुधारणा करण्यासाठी महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जोमूळे आवश्यक व्हावे, अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे :

(१)

भाग चार-१०४-१

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग चार, नोव्हेंबर २८, २०१७/अघावण ७, शके १९३९

त्याअर्धी, आता, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ च्या खंड (१) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, याद्वारे, पुढील अध्यादेश प्रख्यापित करीत आहेत :-

१. (१) या अध्यादेशास, महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) अध्यादेश, २०१७ असे म्हणावे.
(२) तो, तात्काळ अंमलात येईल.

सन २०१७ चा महाराष्ट्र असा करण्यात आला आहे याच्या कलम ३० मध्ये, पोट-कलम (४) नंतर, पुढील परंतुक जादा दाखल करण्यात येईल :-

३० ची सुधारणा. "परंतु, या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या लगतनंतर व्यवस्थापन परिषदेच्या प्रारंभीच्या मुदतीसाठी, खंड (घ), (छ), (ज) व (झ) खालील प्रयोगांमधील उमेदवाराच्या निवडणुकीकरिता उक्त खंडांत्ये राष्ट्रीय प्रयोगांचे आळीपाळीने देण्यात येणारे आरक्षण हे, कुलगुरूकडून चिठ्ठ्या टाकून काढलेल्या सोडतीद्वारे उरविण्यात येईल, आणि अशा चिठ्ठ्यांची सोडत काढताना, प्रत्येक राष्ट्रीय प्रयोगांतील व्यक्तीला व्यवस्थापन परिषदेवर प्रतिनिधित्व मिळेल, याची सुनिश्चिती करण्यात येईल."

सन २०१७ चा महाराष्ट्र येईल :-

३. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ६२ मध्ये, पोट-कलम (२) नंतर, पुढील परंतुक जादा दाखल करण्यात येईल :-

"परंतु, या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या लगतनंतर विद्यापीठ प्राधिकरणांच्या प्रारंभिक मुदतीसाठी निवडणूक, ६२ ची सुधारणा. नामनिर्देशन व स्वीकृतीची प्रक्रिया अशा प्रारंभाच्या दिनांकानंतर लगेच पुढच्या २८ फेब्रुवारीच्या आत पूर्ण करण्यात येईल."

सन २०१७ चा महाराष्ट्र येईल :-

४. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ९९ नंतर, पुढील कलम जादा दाखल करण्यात येईल :-

अधिनियम क्रमांक ६ याच्या कलम ९९क समाविष्ट करणे.

विद्यार्थी परिषद घटित करण्यासाठी तात्पुरती तरतूद.

"९९क. कलम ९९ मध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षासाठी, विद्यार्थी परिषद घटित करण्याच्या संघात, पुढील तरतूद लागू होईल :-

(१) विद्यार्थ्यांच्या कल्याणाकरिता आणि अधिक चांगल्या प्रकारच्या सामुदायिक जीवनासाठी वेगवेगळ्या विद्यार्थी संघटनांच्या पात्रोत्तर कार्यक्रमांचे प्रचालन करण्याकरिता व त्याबाबतीत समन्वय साधण्याकरिता, पोट-कलम (४) मध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आल्याप्रमाणे, एक विद्यापीठ विद्यार्थी परिषद असेल, विद्यापीठाच्या विभागासाठी, एक विद्यापीठ विभाग विद्यार्थी परिषद असेल आणि विद्यापीठाच्या प्रत्येक संचालित महाविद्यालयासाठी किंवा परिसंस्थेसाठी किंवा प्रत्येक संलग्न महाविद्यालयासाठी, एक विद्यार्थी परिषद असेल. या परिषदा राजकीय घळबळीमध्ये भाग घेणार नाहीत.

(२) (क) विद्यापीठ विभाग विद्यार्थी परिषदेत पुढील सदस्यांचा समावेश असेल :-

- (एक) कुलगुरू-अध्यक्ष ;
- (दोन) विद्यार्थी विकास संचालक-सभापती ;
- (तीन) संचालक, क्रीडा व शारीरिक ;
- (चार) संचालक, राष्ट्रीय सेवा योजना ;

(पाच) मागिल पदवी परोक्षत ज्याने विद्याविषयक गुणवत्ता दर्शविली आहे आणि जो एखाद्या विद्यापीठात, परिसंस्थेत किंवा विभागात किंवा संचालित महाविद्यालयात पूर्ण वेळ अभ्यासक्रम पार पाडीत आहे असा, कुलगुरूने नामनिर्देशित केलेला प्रत्येक विद्यापीठ विभागातील एक विद्यार्थी ;

(सहा) प्र-कुलगुरूने नामनिर्देशित केलेल्या दोन विद्यार्थिनी आणि जर प्र-कुलगुरू नसेल तर, कुलगुरू दोन विद्यार्थिनींना नामनिर्देशित करील.

(ख) प्रत्येक परिसंस्थेच्या, संचालित महाविद्यालयाच्या किंवा संलग्न महाविद्यालयाच्या विद्यार्थी परिषदेत पुढील सदस्यांचा समावेश असेल :-

(एक) प्राचार्य-सभापती ;

(दोन) प्राचार्याने नामनिर्देशित केलेला एक अधिव्याख्याता ;

(तीन) राष्ट्रीय छात्र सेनेचा प्रभारी अध्यापक ;

(चार) राष्ट्रीय सेवा योजनेचा कार्यक्रम अधिकारी ;

(पाच) मागील वर्षी घेण्यात आलेल्या परीक्षेत ज्याने विद्याविषयक गुणवत्ता दर्शविली आहे आणि महाविद्यालयात जो पूर्ण वेळ अभ्यासक्रम पार पाडत आहे अशा, प्राचार्याने नामनिर्देशित केलेला प्रत्येक वर्गातील एक विद्यार्थी ;

(सहा) संचालक, क्रीडा व शारीरिक शिक्षण, कोणताही असल्यास ;

(सात) ज्याने लक्षणीय यश मिळविले आहे अशा, प्राचार्याने नामनिर्देशित केलेला पुढील क्षेत्रातील प्रत्येकी एक विद्यार्थी :-

(१) क्रीडा ;

(२) राष्ट्रीय सेवा योजना आणि प्रौढ शिक्षण ;

(३) राष्ट्रीय छात्र सेना ;

(४) सांस्कृतिक कार्ये ;

(आठ) प्राचार्याने नामनिर्देशित केलेल्या दोन विद्यार्थिनी ;

परंतु, प्रथम (सात) व (आठ) मधील दोन विद्यार्थी, अनुसूचित जाती किंवा अनुसूचित जमाती किंवा विमुक्त जाती किंवा भटक्या जमाती किंवा इतर मागासवर्ग यांमधील असतील.

(३) या दोन्ही परिषदांचे विद्यार्थी सदस्य आपल्यामधूनच सर्वात परिषदेचा सचिव निवडतील.

(४) (क) या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या दिनांकाच्या लगतपूर्वी अंमलात असलेल्या परिनियमांद्वारे विहित करण्यात आल्याप्रमाणे पोट-कलम (३) खालील संविधित परिषदांच्या सचिवांमधून निवड करून त्याद्वारे नामनिर्देशित करण्यात आलेल्या पंधराहून अधिक नसतील अशा व्यक्तींचा समावेश असलेली एक विद्यापीठ विद्यार्थी परिषद असेल :

परंतु, यापैकी प्रत्येकी किमान एक जागा पुढील वर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी राखून ठेवण्यात येईल :-

(एक) अनुसूचित जाती ;

(दोन) अनुसूचित जमाती ;

(तीन) विमुक्त जाती किंवा भटक्या जमाती ;

(चार) इतर मागासवर्ग ; आणि

(पाच) एक जागा विद्यार्थीनींसाठी,

उरलेल्या जागांचे जिल्हानिहाय घाटप करण्यात येईल ;

परंतु आणखी असे की, निवड करून त्याद्वारे नामनिर्देशित करण्याकरिता, शैक्षणिक कामगिरी, राष्ट्रीय छात्रसेना, राष्ट्रीय सेवा योजना व प्रौढ शिक्षण, सांस्कृतिक कार्ये किंवा या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या दिनांकाच्या लगतपूर्वी अंमलात असलेल्या परिनियमांद्वारे विहित करण्यात येतील अशी इतर कार्ये यांमधील सहभाग यासंबंधातील तपशील विचारात घेण्यात येईल.

(ख) अशाप्रकारे रचना करण्यात आलेली विद्यापीठ विद्यार्थी परिषद, स्वतःच आपला सभापती व सचिव निवडतील ;

(ग) विद्यापीठ विद्यार्थी परिषदेच्या प्रत्येक बैठकीमध्ये कुलगुरू हा, अध्यक्षस्थानी असेल व विहित करण्यात येतील असे इतर अधिकारी या बैठकीला उपस्थित असतील.

(५) कोणताही विद्यार्थी त्याची पूर्ण वेळ विद्यार्थी म्हणून नाबन्दीणी झाली असेल तरच कोणत्याही विद्यार्थी परिषदेचा सदस्य असण्यास किंवा सदस्य म्हणून घालू राहण्यास पात्र असेल.

(६) २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षाकरिता विद्यार्थी परिषदेच्या विद्यार्थी सदस्यांचे नामनिर्देशन व्यवस्थापन परिषदेने निश्चित केल्या जाणाऱ्या दिनांकास करण्यात येईल. नामनिर्देशित विद्यार्थी सदस्यांचा पदावधी हा नामनिर्देशनाच्या दिनांकापासून सुरू होईल आणि तो पदावधी, दरम्यानच्या कालावधीत अधिनियमाद्वारे किंवा तदन्वये विनिर्दिष्ट केलेल्या कोणत्याही निरहंता त्यांनी आपल्यावर ओढवून घेतलेल्या नसतील तर, शैक्षणिक वर्षाच्या शेवटच्या दिनांकापर्यंत अंमलात असेल, आणि त्यानंतर तो समाप्त होईल.

(७) परिषदेच्या एक-तृतीयांश सदस्य मिळून बैठकीची गणपूर्ती होईल. बैठकांचे कामकाज चालविण्यासंबंधीचे नियम व कार्यपद्धती आणि अशा इतर बाबी विहित करण्यात येतील त्याप्रमाणे असतील. परिषदेची दर तीन महिन्यांमध्ये किमान एक बैठक होईल. ”.

सन २०१७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ६ याच्या कलम १०९ च्या सुधारणा ५. मुख्य अधिनियमाच्या कलम १०९ च्या, पोट-कलम (३) मध्ये, खंड (घ) मधील, विद्यमान परंतुकांतर, पुढील परंतुक समाविष्ट करण्यात येईल :-

“परंतु आणखी असे की, विद्यापीठास नवीन महाविद्यालय सुरू करण्यासाठी परवानगी मागणाऱ्या अर्जावर निर्णय घेणे सोयीचे व्हावे यासाठी, या अधिनियमाच्या, प्रारंभाच्या लगतनंतरच्या पहिल्या शैक्षणिक वर्षासाठी यासोबतच्या तक्रायाच्या स्तंभ (२) मध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे, पोट-कलम (३) च्या खंड (क), (ग) आणि (घ) यांमध्ये निर्देशिलेले दिनांक हे उक्त तक्रायांमध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे घ्यावयात येतील :-

तक्ता

खंड	विद्यमान तरतुदीमधील दिनांक	२०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षाकरिता दिनांक
(१)	(२)	(३)
(क)	वर्षाच्या सप्टेंबर महिन्याच्या शेवटच्या दिवस	१५ डिसेंबर २०१७
(ग)	वर्षाच्या ३० नोव्हेंबर रोजी किंवा त्यापूर्वी	१५ जानेवारी २०१८ पूर्वी
(घ)	लगेच पुढच्या वर्षाच्या ३१ जानेवारी रोजी किंवा त्यापूर्वी	२८ फेब्रुवारी २०१८ पूर्वी ”.

सन २०१७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ६ याच्या कलम १४६ च्या सुधारणा. ६. मुख्य अधिनियमाच्या कलम १४६ मध्ये, पोट-कलम (१) ऐवजी, पुढील पोट-कलम दाखल करण्यात येईल :-

“(१) विद्यमान विद्यापीठाचे प्रत्येक प्राधिकरण हे, व्यवहार्य असेल तेथवर, परंतु २८ फेब्रुवारी २०१८ च्या अशा मुदतीच्या आत या अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार पुनर्घटित करण्यात येईल. असे प्रत्येक प्राधिकरण हे, कुलगुरू अधिसूचनेद्वारे, वेळोवेळी विनिर्दिष्ट करील अशा दिनांकापासून पुनर्घटित करण्यात आले असल्याचे मानण्यात येईल. ”.

निवेदन

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ (२०१७ चा महा. ६) हा, दिनांक १ मार्च २०१७ पासून अंमलात आला आहे. अशा प्रारंभानंतर, उक्त अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार विद्यापीठाची विविध प्राधिकरणे व मंडळे घटित करणे आवश्यक आहे. अधिनियमाच्या कलम १०१ मध्ये अंतर्भूत असल्याप्रमाणे, नवीन महाविद्यालय सुरू करण्याबद्दलच्या परवानग्या दिल्या जात आहेत, याचीदेखील सुनिश्चिती करणे आवश्यक आहे. तथापि, विद्यापीठाना अधिनियमाच्या तरतुदीची अंमलबजावणी करताना प्रारंभिक अडचणींना तोंड द्यावे लागत असून त्यामुळे विद्यापीठ प्राधिकरणे व मंडळे घटित करण्यामध्ये उशीर होत असल्याचे राज्य शासनाच्या निदर्शनास आणून देण्यात आले आहे. म्हणून, उक्त अधिनियमात तात्काळ सुधारणा करणे इष्ट वाटते.

२. प्रस्तावित सुधारणांची उच्च वेशिष्टते पुढीलप्रमाणे आहेत :-

(एक) कलम ३० ची सुधारणा.—व्यवस्थापन परिषदेवर सर्व राखीव प्रवर्गातील व्यक्तींना यथोचित प्रतिनिधित्व मिळेल याची सुनिश्चिती करण्यासाठी, उक्त कलम ३० च्या पोट-कलम (४) च्या खंड (घ), (छ), (ज) व (झ) यांअन्वये निवडून आलेल्या सदस्यांच्या बाबतीत, प्रारंभिक आरक्षण बिंदू चिन्हा टाकून काढलेल्या सोडतोद्वारे निश्चित करण्याचा अधिकार कुलगुरूला प्रदान करण्याचे प्रस्तावित केले आहे.

(दोन) कलम ६२ ची सुधारणा.—प्रारंभिक मूदतीसाठी विद्यापीठाच्या प्राधिकरणांच्या सदस्यांची निवडणूक, नामनिर्देशन व स्वीकृतीची प्रक्रिया पूर्ण करणे विद्यापीठाना शक्य व्हावे यासाठी निवडणूक, नामनिर्देशन व स्वीकृतीची प्रक्रिया पूर्ण करण्यासाठीचा अंतिम दिनांक हा, ३० नोव्हेंबरवरून २८ फेब्रुवारी २०१८ पर्यंत तालपुरता वाढविण्याचे प्रस्तावित केले आहे.

(तीन) नवीन कलम ९९क समाविष्ट करणे.—विद्यार्थ्यांचे लांकशाही हक्क सुनिश्चित करण्याच्या दृष्टीने, नवीन कलम ९९क समाविष्ट करून त्याद्वारे २०१७-२०१८ या शैक्षणिक वर्षासाठी विद्यार्थी परिषद घटित करण्याकरिता तरतुदी करण्याचे प्रस्तावित केले आहे.

(चार) कलम १०१ ची सुधारणा.—विद्यापीठाने सादर केलेल्या सम्यक योजनेच्या, मुद्यांवरील महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोगाच्या तज्ज्ञ समितीची शिफारस अंमलात आणण्यात येत असल्याची सुनिश्चिती करण्यासाठी, २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षाकरिता नवीन महाविद्यालये सुरू करण्याची परवानगी देण्यासाठी आवडून दिलेल्या कालमर्यादेत सुधारणा करण्यात येत आहे.

३. राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही आणि उपरोक्त प्रयोजनांसाठी, महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ (२०१७ चा महा. ६) यात सुधारणा करण्यासाठी महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जोमूळे आवश्यक आहे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे, म्हणून, हा अध्यादेश प्रख्यापित करण्यात येत आहे.

मुंबई,
दिनांक २६ नोव्हेंबर २०१७.

चे. विद्यासागर राव,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सीताराम कुंटे,
शासनाचे अपर मुख्य सचिव.

प्रति,

कुलगुरु/कुलसचिव,

सर्व अक्षरी विद्यापीठे.

विषय - महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मध्ये कलम ३०(४), ६२(२), ९९, १०९ (३) व १४६(१) मध्ये सुधारणा अध्यादेशानुसार कार्यवाही करणेबाबत.

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ हा दि.१ मार्च, २०१७ पासून अंमलात आला आहे. उक्त अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार विद्यापीठांची विविध प्राधिकरणे व मंडळे घटित करणे आवश्यक आहे. अधिनियमाच्या कलम १०९ मध्ये अंतर्भूत असल्याप्रमाणे, नविन महाविद्यालये सुरू करण्याबद्दलच्या परवानग्या दिल्या जात आहेत. याची देखिल सुनिश्चिती करणे आवश्यक आहे. तथापि, विद्यापीठांना अधिनियमाच्या तरतुदींची अंमलबजावणी करताना प्रारंभिक अडचणींना तोंड द्यावे लागत असल्यामुळे विद्यापीठ प्राधिकरण व मंडळे घटित करण्यामध्ये उशीर होत असल्याचे राज्य शासनच्या निदर्शनास आले. म्हणून उक्त अधिनियमात खालील सुधारणा करण्यात आल्या आहेत.

१. कलम ३० ची सुधारणा:- व्यवस्थापन परिषदेवर सर्व राखीव प्रवर्गातील व्यक्तींना यथोचित प्रतिनिधित्व मिळेल याची सुनिश्चिती करण्यासाठी, उक्त कलम ३० च्या पोटकलम (४) च्या खंड (च), (छ), (ज) व (झ) या अन्वये निवडून आलेल्या सदस्यांच्या बाबतीत प्रारंभिक आरक्षण बिंदू चिह्न्या टाकून काढलेल्या सोडतीद्वारे निश्चित करण्याचा अधिकार कुलगुरूंना प्रदान करण्यात आला आहे.
२. कलम ६२ ची सुधारणा:- प्रारंभिक मुदतीसाठी विद्यापीठाच्या प्राधिकरणाच्या सदस्यांचो निवडणूक, नामनिर्देशन व स्विकृतीची प्रक्रीया पूर्ण करणे विद्यापीठांना शक्य व्हावे यासाठी निवडणूक, नामनिर्देशन व स्विकृतीची प्रक्रीया पूर्ण करण्यासाठीचा अंतिम दिनांक हा ३० नोव्हेंबर वरून दि.२८ फेब्रुवारी, २०१८ पर्यंत तात्पुरता वाढविण्याची सुधारणा करण्यात आली आहे.
३. नविन कलम ९९ (क) समाविष्ट करणे:- विद्यार्थ्यांचे लोकशाही हक्क सुनिश्चित करण्याच्या दृष्टीने ९९ (क) समाविष्ट करून त्याद्वारे २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षासाठी विद्यार्थी परिषद घटित करण्याकरिता तरतुदीची सुधारणा करण्यात आली आहे.
४. कलम १०९ ची सुधारणा:- विद्यापीठाने सादर केलेल्या सम्यक योजनेच्या मुद्द्यावर महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोगाच्या (माहेड) बैठकीत मान्य झाल्याप्रमाणे दि. ९ ऑक्टोबर, २०१७ च्या शासन निर्णयान्वये तज्ञ समितीची नियुक्ती करण्यात आली होती. सदर समितीने केलेल्या शिफारसी माहेडने स्विकारल्याबाबतचे इतिवृत्त यासोबत जोडले आहे. सदरहू शिफारशी अंमलात आणण्यात येत असल्याची सुनिश्चिती करण्यासाठी २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षाकरिता

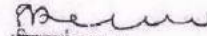
नवीन महाविद्यालये सुरु करण्याकरीता परवानगी देण्यासाठी आखून दिलेल्या कालमर्यादेत सुधारणा करण्यात आली आहे. सबब सर्व अकृषी विद्यापीठांनी या बदलाची नोंद घेऊन सुधारीत कालबद्ध कार्यक्रमानुसार नवीन बिंदूसह सर्व बिंदूसाठी नव्याने जाहिरात प्रसिद्ध करून इच्छुक संस्थांकडून प्रस्ताव मागविण्याबाबतची कार्यवाही करावी. तसेच ज्या संस्थांनी यापूर्वी विद्यापीठाकडे अर्ज सादर केलेले असतील अशा संस्थांनी पुन्हा अर्ज सादर करण्याची आवश्यकता राहणार नाही व त्यांनी यापूर्वी सादर केलेले अर्ज विचारात घेतले जातील याची नोंद घ्यावी व तसा जाहिरातीत खुलासा करावा. विद्यापीठांनी केलेल्या कार्यवाहीचा कालबद्ध अहवाल या कार्यालयास सादर करावा.

५. कलम १४६ (१) ची सुधारणा:- विद्यमान विद्यापीठाचे प्रत्येक प्राधिकरण हे व्यवहार्य असेल तेथवर, परंतु, २८ फेब्रुवारी, २०१८ च्या अशा मुदतीच्या आत या अधिनियमाच्या तरतूदीनुसार पुनर्घटित करण्यात येईल अशी सुधारणा करण्यात आली आहे.

तरी, सर्व अकृषी विद्यापीठांनी महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मधील उपरोक्त नमूद सुधारणांच्या अनुषंगाने आखून दिलेल्या कालमर्यादेत योग्य ती कार्यवाही करावी.

सहपत्र- वरीलप्रमाणे.

आपला,

(सिध्दाथ खरात)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
मा. मंत्री, (उ.व.तं.शि) यांचे विशेष कार्य अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई
मा. राज्यमंत्री, (उ.व.तं.शि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
मा. अप्पर मुख्य सचिव, (उ.व.तं.शि) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे,
संचालक, तंत्र शिक्षण, मुंबई
सर्व सह संचालक, उच्च शिक्षण